

SANOMAT Seurakunta

6/2020 www.salonseurakunta.fi 30.11.2020

Noelin ensimmäinen JOULU

s. 7

Joulu,
joka ei unohdu

s. 4

Joulukirkkoja
sisällä ja ulkona

s. 9

Kwantekijä
Kuusjoelta

s. 16

Etäjoulu?

Olemme siirtyneet joulunaikaan. Lehden ilmestyessä olemme tulleet jo adventtisunnuntain kynnykselle. Adventin, joulun ja Jeesuksen syntymän odotus on alkamassa. Tänä vuonna on moni asia jouduttu miettimään uusiksi. On sitten ollut kyse työelämän järjestelyistä, arkisista askareista, vanhuksista huolehtimisesta, harrastuksista tai koulunkäynnistä. Luetteloa voisi jatkaa loputtomiin.

Tuntuu siltä, että joulustakaan ei ole koskaan puhuttu seurakunnassa niin paljon ja niin varhain kuin tänä vuonna. On pohdittu loputtomasti tapoja viettää joulua rajoitusten ja suositusten keskellä. Tälläkin hetkellä tilanne elää, emmekä voi olla varmoja siitä, miten joulun aikana voidaan toimia turvallisesti suosituksia noudattaen.

Joka tapauksessa kaikelle toiminnalle on ollut yhteistä turvavälien noudattaminen, lähikontaktien välttäminen, suoranainen eristäytyminen tai jopa eristäminen. Tapaamme vähemmän ihmisiä, ja tavatessammekin pidätymme kaikinlaisista kontakteista. Pienelle lapselle jotakuinkin tärkeintä elämässä on päästä turvalliseen syliin. Tuo kaipaus säily läpi elämän. Kosketusta ei voi korvata etäyhteydellä. On selvästi aistittavissa, että kontaktien puutteet rasittavat. Tulee esille ”ihmisen ikävä toisen luo”.

Yksinäisyys on aina korostunut juhla-aikoina, erityisesti jouluna. Ympäriällä näytetään viettävän yhteistä aikaa. Jaetaan yhteistä kokemusta juhlan tunnelmissa. Kokoonnutaan yhteisille aterioille. Kokoonnutaan täpötäysiin kirkkoihin. Tänä vuonna yksinäisyyden kokemus ei ehkä kosketa vain niitä, jotka joutuvat kokemaan yksinäisyyttä muinakin vuosina, vaan yhteisöllisyyden rajoitukset koskettavat yhä useampaa, jopa kaikkia jossain muodossa.

Keväällä, pääsiäisen aikaan ajattelin, että rajoitukset ja arkirutiinien häiriintyminen saattoivat auttaa meitä hiljentymään ja tutkailemaan elämän keskeisiä kysymyksiä pääsiäisen sanoman valossa. Samaa toivoisin nyt joulun aikaan. Juhlan uudet muodot ja totutusta poikkeavat rutiinit voivat johdattaa kysymään: Mitä joulu oikeastaan minulle merkitsee?

Tänä jouluna se voi tarkoittaa juuri sitä, mitä se perimältään tarkoittaa: Et ole yksin. Sinulle on jouluna syntynyt Vapahtaja. Rakkaudessaan Jumala on lähestynyt luotujaan ensimmäisenä jouluna. Jumala tuli ihmiseksi elääkseen keskeisimmämme. Tässä ei ole suosituksia tai rajoituksia, nytkin Kristus saa elää keskeisimmämme ja meissä.

Amerikkalainen filosofi John Dewey kirjoitti aikanaan paljon kokemuksen merkityksestä ihmisen kasvulle ja kehitykselle. Siinä ihmisen kehityksen edellytyksenä olivat ennen kaikkea yhteisölliset kokemukset, jotka kasvattavat ihmistä, näin yksinkertaistetusti sanottuna. Mutta Dewey puhui myös ”esteettisestä kokemuksesta”, jolla hän tarkoittaa lähinnä taide-elämyksiä. Sellainen kokemus voi rikkoa arkisen rytmin ja tuoda siihen uuden ulottuvuuden. Ajattelen, että joulu voisi olla tällainen esteettinen kokemus.

Tahdon toivottaa teille valoisaa joulua: ”Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valon. Niille, jotka asuvat kuoleman varjon maassa, loistaa kirkkaus.” Jes. 9:1

Timo Hukka
kirkkoherra



Joulun Lapsi ja Niilin lapsi

TIMO VIITANEN

Joulu on tunnetusti lasten juhla. Vanhimmat lukijat muistanevat vielä, että joululla piti kai olla jokin tekemistä jonkun Jeesuksen kanssa ja että tämä Jeesus ei ollut ainakaan erityisen läheistä sukua joulupukille. Ehkä myös muistetaan, että Jeesus oli lapsi, oikein Joulun Lapsi olikin, makasi kapaloituna seimessä ja herätti siellä hämmennystä ruokailemaan pyrkivissä nautaeläimissä. Sitä vastoin suomalaisen joulunviettoon eivät koskaan ole kuuluneet viittaukset Egyptin suureen virtaan, Niiliin. Miksi tehdä poikkeus tänä jouluna? Ja kuka on tämä salamyhkäinen ”Niilin lapsi”?

”Niilin lapsi” on Mooses. Juutalaisen maahanmuuttajaperheen poika, joka faaraon vähemmistö- ja väestöpolitiikan seurauksena oli aivan ensi töikseen päästä hengestänsä. Säännösten mukaan hänet olisi kuulunut surmata, mutta kellään ei ollut sydäntä sitä tehdä. Lapsi laitettiin hyvin piettyyn koppaan, koppa Niilin laineille uimaan, ja sitten – Herran haltuun! Herran hallussa lapsi ja pärekori aikanaan ajellevat rantaruovikkoon, josta prinsessa seurueineen löysi kelluvan korin ja pienen pojan.



Tarinan seuraavassa, satumaisessa käänteessä prinsessa adoptoi pojan. Poika saa asemansa mukaisen kasvatuksen ja sivistyksen. Myöhemmin hän tulee tuntemaan omat juurensa, johtaa syntymäkansansa kapinaan ja takaisin esi-isien maille.

Hieno tarina, mutta entäs sitten? Miksi joulunviettäjän tulisi kiireittensä keskellä hiljentyä sen ääreen?

Moosesella on väliä, jos Joulun Lapsel-

la on väliä. Aivan ensimmäiset kristityt olivat käytännössä kaikki juutalaisia, ja heille Mooses oli luonteva vertauskohta, kun yritettiin ymmärtää, mitä Jeesus voisi merkitä omille seuraajilleen. Mooses oli oman kansan poika; niin oli Jeesuskin. Mooses oli myös ”jotain ihan muuta”; niin oli Jeesuskin. Mooses antoi kansalle Jumalan lain, jotta tiedettiin, miten tulisi elää; Jeesuskin opetti, miten eletään oikein. Mooses johti

kansansa vieraan maan orjuudesta vapautteen; johtaisiko Jeesuskin?

Siinä, mitä Jeesuksen tarjoama uusi vapaus merkitsisi, oli miettimistä kylliksi; on edelleenkin. Hyvä niin: jatketaan hämmästyä. Se, mikä usein unohdetaan niin Jeesuksesta kuin Mooseksesta puhuttaessa, on se, että orjuuden maa saattoi olla myös vapauden ja mahdollisuuksien maa. Sama Raamattu, joka kertoo Mooseksesta vaupussankarina, kertoo myös, että juutalaisten esi-isät olivat tulleet Egyptiin nälänhätää pakoon ja pelastuneet siten jokseenkin varmalta kuolemalta. Jeesus-vauva vanhempineen taas lähti, kuten meitä muistutetaan, omasta kotimaastaan vainoa pakoon – Egyptiin. ”Egyptistä minä kutsuin poikani”, siteeraa evankelista profeetan sanoja.

Missä sinun, hyvä lukija, on hyvä olla? Onko entinen hyvä muuttanut nykyiseksi huonoksi? Vai päinvastoin? Kuka sinut vapauttaa? Mihin elämän virta sinua kuljettaa?

Mihin ikinä oletkin matkalla, hyvää joulua. Vaikka sitten kaikesta huolimatta.

Kirjoittaja on Salon seurakunnan pappi, joka jatkaa ihmettelyä ensi vuonnakin.

Joulua ei ole peruutettu

... ja muuta ajankohtaista

Joulu tulee kyllä tänäkin vuonna, joulun perinteisesti liittyvien tapahtumien kohtalo on epävarmempi. Paljon on suunniteltu, etsitty ja löydettykin vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa niin jouluhartauksia, laulutuokioita kuin myyjäisten korvikkeita.

Muutokset epidemiatilanteessa voivat äkkiä muuttaa kaikkea joulun suunniteltua. Siksi tämä Seurakuntasanomien joulunumero on tapahtumatietojen osalta ennuste ja toivelista. Verkkosivuilta tai viikkoilmoituksista on syytä seurata päivitettyjä tietoja.

Kiintiöt kirkkokansalle

Kirkkotiloihin voidaan nyt ottaa huomattavasti vähemmän väkeä kuin normaalisti, jotta turvaväleistä voidaan huolehtia. Jokaiselle Salon kirkolle on laskettu supistettu henkilömäärä, joka on useimmissa noin kolmannes normaalista.

Erityisesti joulun aikaan, kun kirkkoihin on tungosta, suntiot pitävät ovella tulijoista lukua. Jos enimmäismäärä tulee täyteen, ovet suljetaan eikä enempää kirkkokansaa lasketa sisään. Tähän on seurakuntalaisten hyvä varautua eikä siitä ole syytä suuttua tai loukkaantua. Vain tällä tavoin joulutilaisuuksia voidaan edes jossain määrin järjestää. Harva halunnee niiden täydellistä peruuttamista.

Joulutilaisuuksien määrää on myös lisätty sekä sisä- että ulkotiloissa ja kestoja osin lyhennetty, jotta mahdollisimman moni pääsisi halutessaan mukaan. Ei toki ole tarkoitus sallia joulua vain harvoille ja valituille.

Jumalanpalveluksia suoratoistona

Sunnuntaisin klo 10 seurakunnan YouTube-kanavalla näkyy jumalanpalvelus jos-

takin Salon seurakunnan kirkosta. Ensimmäisenä adventtina 29.11. lähetys tulee Perttelin kirkosta, 6.–20.12. Uskelasta ja sen jälkeen Halikosta. Halikon kirkosta nähdään suoratoistona myös muille kuin sunnuntaipäiville osuvia tilaisuuksia: jouluaaton hartaus klo 17, jouluaamun messu klo 8, tapaninpäivän iltakirkko klo 18 ja loppiaisen messu klo 10.

Striimatut jumalanpalvelukset säilyvät YouTubessa katsottavissa kaksi viikkoa. Seurakunnan kanavalla tallenne ei kuitenkaan näy heti suoran lähetysten päätyttyä, vaan varmimmin vasta maanantaiamuna. Jos sen sijaan hakeutuu osoitteeseen www.youtube.com ja laittaa siellä hakusanaksi Salon seurakunta, pääsee katsomaan tallennetta jo sunnuntaina.

Radiointeja myös Halikosta

Salon seurakunnan jumalanpalveluksen voi kuunnella joka sunnuntai klo 10 Järviradion taajuudella 102,9 MHz. Tähän asti jumalanpalvelus on aina radioitu Uskelan kirkosta, mutta nyt voidaan aloittaa radiointi myös Halikon kirkosta. Ei sentään molemmista yhtäaikaan, vaan lähetys tulee siitä kirkosta, jossa on sinä sunnuntaina jumalanpalvelus klo 10.

Pääperiaate on se, että vuodenvaihteesta lähtien Halikon kirkossa on jumalanpalvelus klo 10 kuukauden ensimmäisenä, kolmantena ja mahdollisesti neljäntenä sunnuntaina ja Uskelassa kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina. Esimerkiksi juhlapyhät ja konfirmaatiot aiheuttavat kuitenkin tähän järjestykseen poikkeuksia.

Syntymäpäivät siirtyvät yhä

Kuluvalta vuodelta peruuntui koronan takia monta yhteissyntymäpäivjuhlaa, ja juhla-järjestelyt ovat edelleen epävarmoja ainakin alkuvuoden osalta. Siksi kutsukirjeitä ei



Marraskuun alussa Uskelan kirkkohautausmaalla karsittiin huonokuntoisia puita. Monenlaista varovaisuutta vaativan työn hoitivat ammattiopisto Livian toisen vuoden arboristiopiskelijat, joille tämä oli samalla kiipeillenkaadon näyttökoe.

ole luvassa heti vuodenvaihteessa vaan ne postitetaan myöhemmin.

Teijon kirkosta kartonkimalli

Viime kesänä tuli tarjolle kartonkiset pienoismallit Halikon, Perniön ja Perttelin kirkkoista. Nyt sarja on täydentynyt Teijon kirkolla. Kaikkia neljää mallia à 3 €/kpl on saatavana ainakin kirkkoherranvirastosta.

Päättäjien päättämää

Diakoniajohtaja vaihtuu vuoden alussa, kun Kaisa Rauma siirtyy eläkkeelle. Kirkko-

neuvosto valitsi uudeksi johtajaksi **Sirkku Nivalan**. Virka kiinnosti kahtatoista hakijaa.

Kirkkovaltuusto valitsi 11.11. uusia henkilöitä luottamuselimiin kahden paikkakunnalta muuttaneen tilalle. Kristillisen palvelun ja maahanmuuttajatyön johtokuntaan nimitettiin Tuomas Liimatainen ja Perniön alueneuvostoon Sanna Tähtinen.

Kirkollisveroa kannetaan Salossa ensi vuonna 1,4 %:n mukaan. Veroprosentti on pidetty näissä lukemissa vuodesta 2014 saakka.



Yksinäiset kaipaavat seuraa

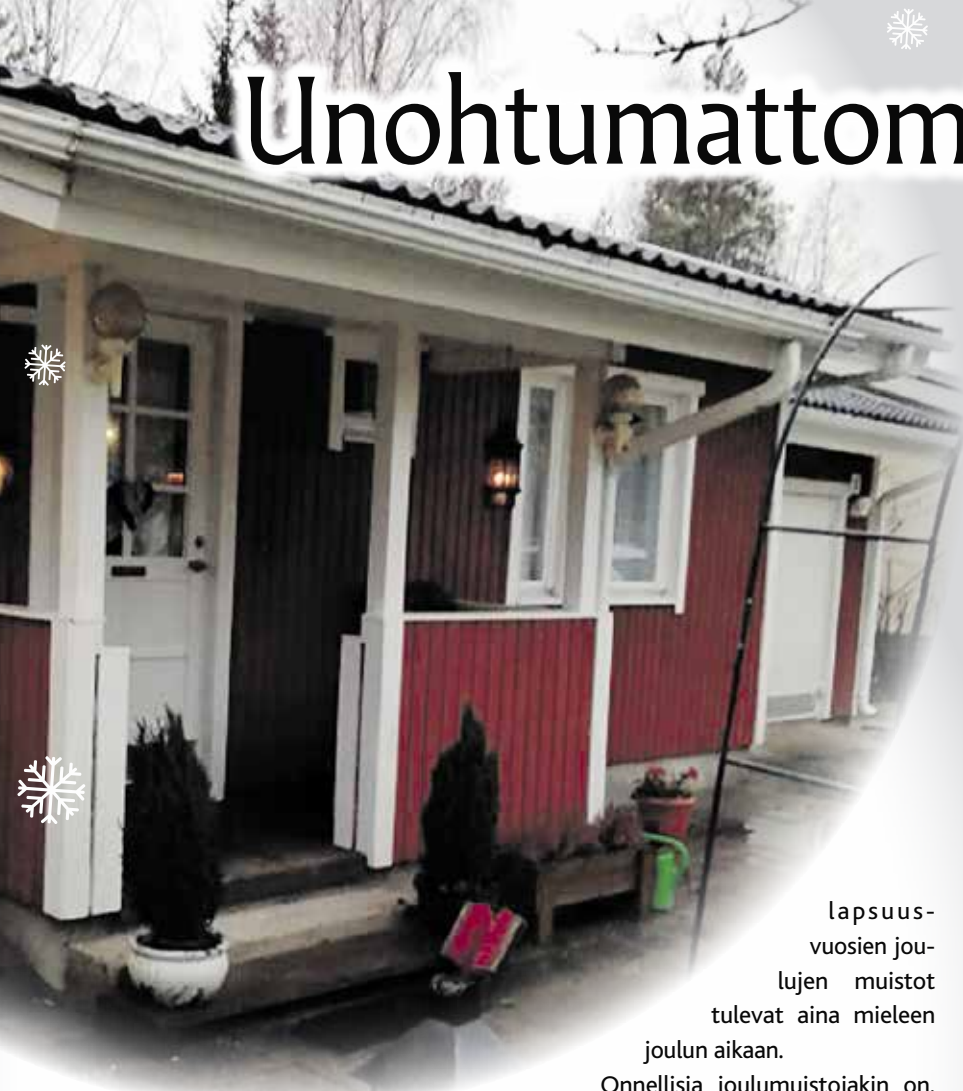
Tämä vuosi on tehnyt yksinäisyydestä kärsivien tilanteen entistä haasteellisemmäksi. Etsimme vapaaehtoisia keskusteluseuraksi ja ulkoilukavereiksi vanhuksille ja kehitysvammaisille. Koronatilanteen vuoksi suosimme nyt yhteydenpitoa puhelimitse ja tapaamisia ulkoilun merkeissä.

Jos sinulla olisi aikaa 1–2 tuntia kerrallaan noin kahden viikon välein, voisit ilahduttaa yksinäisen päivää.

Kiinnostuitko tehtävästä? Lisätietoja saat diakoni Sanna Saramolta, sanna.saramo@evl.fi, p. 044 774 5296.



Unohtumattomia joulumuistoja



lapsuus-
vuosien jou-
lujen muistot
tulevat aina mieleen
joulun aikaan.

Surun ja ilon kyyneliä

Oli joulukuun 22. päivä vuonna 1959. Myöhään illalla joku koputti ikkunaamme. Isä lähti katsomaan, kuka siellä koputti. Ovella oli äidin äiti, ja isä lähti nopeasti hänen mukaansa. Äidin isä oli kaatunut kotipihalleen ja menehtyi siihen paikkaan. Siitä tuli kyynelten joulu. Isovanhemmat asuivat melkein naapurissamme ja olivat meille hyvin rakkaita ja läheisiä.

Samanlainen kyynelten joulu oli vuonna 1963. Äidin äiti menehtyi 23.12. jo jonkin aikaa sairaalassa oltuaan. Noiden

Onnellisia joulumuistojakin on. Jouluaamun jumalanpalveluksessa Kangasalan kirkossa vuonna 1977 kuulutettiin avioliittoon opiskelija Matti Lähdekorpi Nokian seurakunnasta ja konttoriapulainen Hilikka Kirjavainen Kangasalan seurakunnasta. Kuukautta myöhemmin vietettiin häitä, ja sen jälkeen olemme saaneet viettää monta onnellista yhteistä joulua.

Avioliittovuosiemme ikimuistoisin on joulu 1990. Pääsimme muuttamaan omaan kotiimme, Matin omin käsin rakentamaan punaiseen tupaamme. Tätä päivää olimme odottaneet, talon loppu-tarkastus oli tehty ja nyt oli lupa muuttaa. Se joulu ei unohtu.

Hilikka Lähdekorpi, Salo

Ensimmäinen yhteinen joulu

Olin ensimmäisen kerran kotoa poissa jouluna 1939, kun olimme äidin ja siskon kanssa evakossa tädin luona Nuijamaalla. Se on jäänyt mieleen erilaisena jouluna.

Unohtumaton on myös ensimmäinen yhteinen joulu mieheni kanssa vuonna 1946. Olimme mieheni kotona Urjalassa ja meillä oli oma pieni kuusi kamarin pöydällä. Siitä lähtien saimme seitsemänkymmentä joulua viettää yhdessä.

Olin tavannut mieheni vuonna 1944, kun olin tuomassa karjaa pois sodan jaloista. Muuan sotilas tuli kysymään, saisiko vähän maitoa pulloon. Kyllä hän sai, ja sai sitten pian sen lypsäjänkin, joka maidon hänelle antoi. Mieheni tapasikin sanoa, että olen sotasaalis.

Sinikka Salo, Kuusjoki



Sinikka Salolle joulurauhan julistus on tärkeä joulun aloitus. Hyasintin ja lanttulaatikon tuoksu kuuluvat myös jouluun, moni tuoksu tuo muistoja mieleen.

Evakoista leikkikavereita

Minulle tulee ensimmäisenä mieleen sota-ajan joulu, kun karjalaisia oli tullut evakkoon ja minunkin kotonani oli heitä paljon. Oli erilainen joukko koolla kuin tavallisesti.

Ei se tilanne silti lapsesta varmaan niin erikoinen ollut, oli mukava kun oli paljon leikkikavereita. Aikuisen näkökulmasta vasta nämä sotajoulut nousevat mieleen painuneina pintaan.

Kai joulu on tänäkin vuonna yritettävä viettämään jollain tavoin epidemiasta huolimatta. Olen monesti ajatellut, että pitäisi kokeilla olla jouluna yksin. Vielä se ei ole koskaan toteutunut, mutta nyt voisi olla sopiva aika, kun kokoontumisia toivotaan rajoitettavan.

Ritva Araluoma, Salo



Ritva Araluomalle joulukuusi on tärkeä osa joulua. "Aina tähän asti minulla on se ollut", hän sanoo. Toivottavasti tänäkin vuonna.

Jännittävä kirkkomatka

Oli joulu 1946, olin silloin viisivuotias. Oli sovittu naapurin nuorenparin kanssa, että pääsen heidän mukanaan joulukirkkoon. Sen kirkkomatkan muistan elävästi vieläkin, vaikka aikaa on kulunut 74 vuotta.

Jouluaamuna aikaisin tuli hevonen pihaan. Pujahdin rekeen vällyjen alle Lean ja Pekan väliin. Matka alkoi ja jännälle tuntui. Viimeiset pari, kolme kilometriä oli synkkää kuusikkoa, jossa ei nähnyt juuri mitään. Hevosia oli liikkeellä enemmänkin, ja aisakellot soivat iloisesti. Mentiin yhtä mäkeä ylös ja taas alas, tuntui etteivät ne mäet lopu koskaan.

Viimein tultiin kirkolle, joka loisti valaistuna ja väkeä oli paljon. Sisällä oli valoja ja kynttilöitä joka puo-

lella niin että oikein häikäisi. Tämä kaikki tuntui suurelta ja ihmeelliseltä, olihan kotona vain öljylampun hämärä valo. Puheista en muista kuin jonkin tutun rukouksen, mutta urkujen soitto ja laulu tuntui tosi komealta.

Kotona mamma oli keittänyt kirkkokahvit valmiiksi, ne juotiin porukalla vaikka kahvi olikin korviketta. Matkaa muisteltiin vielä pitkään.

Jouluna 1963 menimme morsiameni kanssa samaa tietä Suomensjärven kirkkoon, tosin autolla. Saman kuusikon kohdalla palautui lapsuuden joulukirkkomatka niin vahvasti mieleen, että tunsin hevosen hajunkin nenässäni. Aisakellojen ääntä ei tosin kuulunut.

Olavi Henttinen, Kisko



Lux Finlandia 5.-8.12. Uskelan kirkolla

Ulot, äänet ja kuvat luovat juhlan tuntua Uskelan kirkonmäellä itsenäisyyspäivän aikaan. Lux Finlandia -tapahtuman valo- ja äänitaideteos valaisee kirkon julkisivun ja tornin videoprojektoreilla, ja värit tanssivat kiviseinillä **Sibeliuksen** Finlandian tahdissa. Vajaan kymmenen minuutin esitys on nähtävillä aamuin illoin lauantai-illasta tiistai-iltaan asti. Muuten kirkko on valaistu sinivalkoisin värein, ja väreillä leikitellään myös sisällä kirkossa.

Valokuvanäyttelykin on luvassa: Kirkkosalin asehuoneen puoleiselle seinälle heijastetaan **Kai Fagerströmin**, **Martti Santakar**in ja **Ari Oinaksen** valokuvia Suomen luonnosta. Kaikki kolme erinomaista kuvaajaa ovat Salon seurakunnan henkilökuntaa.

Lauantai- ja tiistai-iltana kirkossa voi laulaa kauneimpia joululauluja niinä väliaikoina, jolloin ulkona ei soi Finlandia. Kaikkina neljänä iltana kirkossa on Valon rukoushetki klo 19.15.

Ulkona kirkonmäellä

Valo- ja äänitaideteos
tasatunnein ja puolelta
5.-8.12. klo 17-21.30
6.-8.12. myös klo 8-9.30.

Sisällä kirkossa

Valon rukoushetki
5.-8.12. klo 19.15.

Valokuvia
Suomen luonnosta

Kauneimpia joululauluja
La 5.12. ja ti 8.12.
valo- ja ääniesitysten väleissä
klo 17-21.30.

Valotaideteoksesta vastaavat **Markus Kuisma** ja **Waltteri Wahlroos**. Tapahtumaa tukevat Salon kaupunki ja OP Lounaismaa.



TERO RUOTTINEN

Lauluperinne jatkuu pandemiarajoituksin

Kauneimmilla Joululauluilla tehdään hyvää laulamalla. Tämä poikkeuksellisen vuotenaikin tilaisuuksia järjestetään, mutta hiukan eri tavoin kuin tavallisesti. Lauluhetket ovat esimerkiksi aiempaa lyhyempiä ja osa niistä on ulkona. Kasvomaskin käyttöä suositellaan – otathan oman maskin mukaan.

Laulutilaisuuksissa kerätään varoja Suomen Lähetysseuran joulukeräykseen kaikkein heikoimmassa asemassa olevien lasten hyväksi. Keräyksen osallistuminen on tänä vuonna tavallistakin toivottavampaa, sillä korona on rokottanut varojen hankintaa

niin Lähetysseurassa kuin muuallakin. Raha on kipeästi tarpeen, jotta mahdollisimman moni lapsi saisi tarvitsemaansa hoitoa, ravintoa, koulutusta ja turvaa.

Voit auttaa monella tavalla:

- * Anna lahjasi kolehtihaaviin tai keräyslippaaseen
- * Lahjoita haluamasi summa MobilePayllä numeroon 43051
- * Tekstaa JOULU18 numeroon 16155 (arvo 18 €)
- * Lahjoita verkossa: kauneimmatjoululaulut.fi

KATJA TYNKKYINEN



Hosainan kuurojenkoulu on raivannut tietä kuurojen lasten oikeudelle oppia.



Joulumieltä yhdessä laulaen, mutta suurta varovaisuutta ja turvavälejä noudattaen! Maskin käyttöä suositellaan.

Lauantai 5.12.

- * Uskelan kirkossa klo 17-ks. Lux Finlandia -tapahtuma

Tiistai 8.12.

- * Perniön yhteiskoulun pihalla klo 18
- * Uskelan kirkossa klo 17-ks. Lux Finlandia -tapahtuma

Lauantai 12.12.

- * Sinisen talon luona klo 14, Rummunlyöjänkatu 2
- * Vaskion kirkon pihalla klo 15

Sunnuntai 13.12.

- * Halikon kirkossa klo 16-19 tasatunnein ja 20 yli ja 20 vaille
- * Kiikalan kirkossa klo 14-16.30, noin 25 min kerrallaan
- * Kiskon kirkossa klo 16 ja klo 17
- * Perttelin kirkossa klo 15 ja klo 17
- * Uskelan kirkossa klo 15 ja klo 18, striimataan

Keskiviikkona 16.12.

- * Märynummella sairaalan entisen hallintorakennuksen luona klo 19

Lauantai 19.12.

- * Kyläravintola Terhon pihalla klo 16, Matildan Puistotie 4

Sunnuntai 20.12.

- * Angelniemen kirkossa klo 18
- * Kuusjoen kirkossa klo 15 ja klo 17
- * Muurlan kirkossa klo 16 ja klo 17
- * Salon kirkossa klo 14, 16, 18 ja 20
- * Suomensjärven kirkossa klo 14-16.30, noin 25 min kerrallaan
- * Särkisalon kirkossa klo 16 ja klo 17

Söndag 13.12.

kl 18 i Salo kyrka, Kirkkokatu 7.



Lasten joululaulut

- * Ke 9.12. klo 17.30 ja 18.30 Salon kirkossa
- * Su 13.12. klo 15 Kiskon kirkossa
- * To 17.12. klo 18 Kuusjoen kirkossa
- * Su 20.12. klo 14 ja 15 Muurlan kirkossa

Noin 2000 kotiin jaetaan Seurakuntasanomien mukana Kauneimmat joululaulut -vihkonen. Saajiksi on arvottu neljä jakopiiriä eri puolilta seurakuntaa. Iloisia lauluhetkiä!



Jouluvinkkejä isoille ja pienille



Yksinäisten yhteinen joulu

Joulua yksin viettävillä on tänäkin vuonna mahdollisuus kokoontua jouluattona 24.12. yhteiseen juhlaan. Niitä on tarjolla kaksi: Halikon seurakuntatalossa ja Mahlakankareen seurakuntakodissa.

Molemmissa paikoissa juhla alkaa joulurauhan julistuksen seuraamisella klo 12. Sitä ennen on tarjolla glögiä klo 11.30 lähtien. Iltaohjelmassa on joululounas (annoksina, ei noutopöydästä) ja hartaus.

Ruokailun takia juhlaan pitää ilmoittautua viimeistään to 17.12. kirkkoherranvirastoon puh. (02) 774 5206 tai sähköpostiin salonseurakunta@evl.fi. Keittiössä tarvitaan tieto myös mahdollisista ruoka-aineallergioista.

Kumpaankin juhlaan on noin 40 paikkaa.



Korttikampanja vanhusten iloksi

Korona on eristänyt vanhuksat laitoksiin ja koteihin. Haluaisitko ilahduttaa heitä kirjoittamalla tai askartelemalla joulukortin?

Tuo vanhuksille suunnatut jouluterveiset Diakoniatalon postilaatikkoon tai lähetä ne os. Diakoniatuomisto, Kirkkokatu 5, 24100 Salo. Salon seurakunnan diakoniatyö kiittää avustasi!

Laulavia joulukortteja liikkeellä

Perniön ja Särkisalon alueella kiertää laulava joulukortti ke 16.12. klo 16–19 ja to 17.12. klo 13–16. Joulukortteina toimivat Hanna, Anne ja Martti ja Juha. Laulut lauletaan kortin saajan ulko-ovella, turvaetäisyyksistä huolehtien.

Tilaa ystävälle tai sukulaiselle laulava joulukortti ti 1.12. – pe 11.12. Hanna Hannulalta puh. 044 735 8624 tai hanna.hannula@evl.fi. Kerro samalla, millä joululaululla haluat ilahduttaa.



PIXABAY

Joulupolkuja

Halikon seurakuntatalon ikkunoissa on lasten joulupolku 19.12.–6.1. Polulla voi kiertää itsenäisesti haluamanaan ajankohtana. QR-koodin takaa voi kuunnella jouluevankeiumin.

Kiikalan ja Suomusjärven kirkkojen ympäristössä on 1.12.–6.1. joulun hartauspolku. Pienen vaelluksen seimen äärelle voi kulkea itseksensä tai perheen kanssa silloin kun haluaa.

Perniössä kuljetaan perheiden joululaulupolkua pe 18.12. klo 17–19. Pappilan pihalta lähtevä tunnelmallinen polku johdattaa seimen äärelle. Ota mukaan taskulamppu opastamaan rastilta toiselle. Polku kiertetään pienryhmissä, kesto noin 30 min. Päätteeksi on tarjolla lämmintä glögiä.

Salon kirkossa on lasten adventtipolku. Polulle on opastetut kierrokset to 3.12. ja ti 15.12. klo 16.15, 17, 17.45 ja 18.30. Polku on avoinna myös Lasten kauneimpien joululaulujen yhteydessä ke 9.12. klo 17–19.30. Älykännykän QR-koodinlukija on hyvä olla polulla mukana.

Särkisalossa seurakuntakodin kerho-ovelta lähtevä tunnelmallinen joululaulupolku johdattaa seimen äärelle la 19.12. klo 16–17.30. Ota mukaasi taskulamppu opasta-

maan rastilta toiselle. Polku kuljetaan pienryhminä, kierros kestää puolisen tuntia. Päätteeksi on tarjolla lämmintä glögiä.

Särkisalossa on myös omatoimipolku 13.–27.12. kirkkotarhassa. Merkitty polku alkaa seurakuntakodin parkkipaikalta. Tervetuloa seuraamaan joulun ilosanomaa UT2020 mukaan.



SUVI LAAKSONEN

Seimi kellotapulissa

Perttelin jouluseimi kookkaine puisine hahmoineen rakennetaan tänä vuonna kellotapuliin. Tapuli seimineen on avoinna tilaisuuksien yhteydessä ja esimerkiksi jouluaattona klo 13–16 ja jouluaamuna klo 9–11.

Reppuretki luontoon

Syyskauden viimeinen reppuretki tehdään la 5.12. Naarilan lähimetsään. Sinne suunnataan klo 10 leirikeskukseen parkkipaikalta, Naarilantie 369. Reppuretki sopii kaikenikäisille eikä siihen tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tiedusteluihin vastaa Anne-Maarit Pesola p. 044 774 5341.

Lomakerho koululaisille

Halikon Pikkupappilassa Kalliokuja 2:ssa järjestetään pienille koululaisille (1–3 lk) toimintaa sisällä ja ulkona loppiaisviikolla 4.–5.1. ja 7.–8.1. Välipalalla käydään Halikon seurakuntatalossa. Ilmoittautumiset 1.–13.12. seurakunnan verkkosivujen kautta.

LASTENKIRKON JOULUKALENTERISSA PÄKÄ SOITTAA 27 YSTÄVÄLLENSÄ JA ETSII JOULUMIELTÄ

KATSO VIDEOT 1. ADVENTISTA ALKAEN WWW.LASTENKIRKKO.FI

Joulukalenterin videoiden mukana kaikenlaiset perheet voivat elää mukana joulun suuressa kertomuksessa. Juhlaan ei tarvita rikkauksia vaan rakkautta ja hyvää tahtoa.

Lastenkirkon joulupuuhat

Sivustolla www.lastenkirkko.fi on monenlaista mukavaa joulupuuhaa. Siellä pääsee katsomaan jouluisia puuhavideoita, laulamaan joulukaraokea, tulostamaan puuhahtavia ja kuuntelemaan lasten jouluradiota.

Siellä on myös Lastenkirkon ja seurakuntien yhteinen videojoulukalenteri. Salon seurakuntakin on ollut kalenteria tekemässä. Joulukalenteri avautuu 29.11. ja päättyy joulupäivään 25.12.

Myyjäistuotteita ilman myyjäisiä

Salon keskustassa ei nyt ole Hyvänmielentoria eikä Perniössä seurakuntatalon joulumyyjäisiä, mutta myyjäisten sijaan tuotteita saa tilaamalla. Tuotto tilitetään Salon nimikkolähetien ja nimikkokohteissa tehtävän työn hyväksi.

Tilaaminen ja nouto

* Perniössä varaukset viim. ma 7.12. ja nouto pe 11.12. klo 14–17 seurakuntatalosta.

* Keskustassa varaukset viim. pe 11.12. ja nouto pe 18.12. klo 13–17 Salo-Uskelan srk-talosta.

* Tilaukset lähetyssihteeri Henna Seppälälle p. 044 774 5214, henna.seppala@evl.fi.

* Tilauksia noudettaessa mahdollisuus ostaa Lähetyseuran tuotteita ja kynttilöitä sekä käsi- ja puutöitä.

Tilattavat tuotteet
(Kaikki laktoosittomia, G=gluteeniton)

- Joululaatikot** (pieni n. 400 g, iso n. 700 g):
 - perunalaatikko (kypsä, Salo) 5 €
 - perunalaatikko (raaka, Perniö) 5 €
 - porkkanalaatikko (G) 3 € / 5 €
 - lanttulaatikko (G) 3 € / 5 €
 - maksalaatikko rusinoilla (G) 3 € / 5 €
 - maksalaatikko ilman rusinoita (G) 3 € / 5 €
- Kuivakakut** (n. 600 g):
 - hedelmäkakku 6 €
 - taatelikakku 6 €
 - maustekakku 6 €
 - kakku-mix (Vironperän omenakakku 400 g ja tiikerikakku 400 g) (vain Salo) 10 €
- Saaristolaisleipä 8 €
- puolikas 4 €
- Oulunlimppu (vain Perniö) 5 €
- Pullapitko 5 €
- Lusikkaleivät (300 g) 5 €
- Vihreät tomaatit (säilyke, 400 g) 3 €
- Rovastin parempi sinappi (150 g) 4 €
- Mustaviininmarjaglögi 8 €
- Karkein koristeltu piparikuusi 15 €

CLIPART

Adventti-kahvittelua ja myyjäisiä

Myyjäistapahtumia 29.11. Kiikalla ja Kuusjoella, 12.12. Vasikiolla ja 13.12. Halikossa. Lisätietoja kalentereissa s. 12–13.

Joulu jo nimessä

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Annällä alkava ja lyhyt, ne olivat pääperiaatteet mietittäessä nimeä vauvalle, josta sitten tuli **Noel Kristian Karenius**.

Nimen liityntä jouluun on sattumaa, myöntää Noelin äiti **Tarja Tauren**, joka on nimen valinnut. Parivuotias esikoinen on **Niko**, joten lapset edustavat perheessä n-linjaa ja aikuiset, Tarja ja **Tero**, t-linjaa.

Ranskassa joulua merkitsevä Noel on tavallinen nimi. Suomessakin suosio on kasvanut niin, että nimi otettiin kalenteriin vuonna 2015. Nimipäiväksi tuli aatonaatto, 23. joulukuuta.

Myös Nikon nimipäivä on joulukuussa, itsenäisyyspäivänä. Tämäkin nimi sattuu olemaan jouluinen: sen taustalla on 300-luvun lahjoja jakeleva piispa Nikolaus.

Noelilla on nyt edessä ensimmäinen joulunsa. Oikeastaan hän kyllä oli mukana jo perheen viime joulussa, sillä äiti Tarja kertoi vauvautuisen miehelleen jouluaattona, vähän niin kuin lahjaksi siis.

Pääsiäisen lähestyessä vauva osoittautui olevan vaarassa, ja pääsiäislauantaina oli supistusten vuoksi mentävä Tyksiin.

– Pari viikkoa saatiin siellä viivytettyä vauvan syntymää, jotta päästiin keskenmenoian yli.

Noel, jonka piti köllötellä kohdussa elokuulle asti, syntyi viivytystoimista huolimatta huhtikuun lopulla. Painoa oli 740 grammaa ja pituutta 32 senttiä.

– Onneksi näin, olisi voinut olla pienempikin, Tarja Tauren tietää.

Puolikiloisiakin keskosia on selviytynyt elämään.

Ensimmäiset kolme kuukauttaan Noel vietti sairaalassa. Äiti Tarja oli siellä kuutena päivänä viikossa noin työpäivän verran, jotta Nikollekin jäi aikaa, ja isä Tero parina päivänä viikossa.

– Ei voi kuin kiitollinen olla, että nyt ollaan tässä, Tarja sanoo kotona keittiön pöydän ääressä hyväntuulinen Noel sylissään. Puolessa vuodessa poika on kymmenker-taistanut painonsa.

Äiti antaa täyden tunnustuksen Tyksin ammattitaitoiselle, kokonaisvaltaiselle hoidolle.

– Ja kyllä siellä hoidettiin koko perhettä, ei vain Noelia.

Vaikka sairaalassa meni pitkään, hätäkas-tetta ei tarvinnut harkita missään vaiheessa. Juhlahetken aika oli marraskuun ensimmäisenä sunnuntaina, kun Noel kastettiin Kiikalan kirkossa. Ajankohta olisi tainnut olla jokseenkin sama, jos Noel olisi malttanut syntyä vasta laskettuun aikaan.

Joululta Tarja Tauren toivoo rauhoittumista ja rentoa oloa.

– Hyvin syödään ja ollaan vaan. Kiva olisi, jos lunta saataisiin, mutta sitä lienee turha toivoa.

Haudoilla käyminen on tärkeä osa perheen joulua.

– Kynttilämeri siellä on vaikuttava.



Noelilla on edessä ensimmäinen joulu kotona Kiikalan Hirvelän kylässä. Kuva: Perheen kotiarkisto

Joulukuun muita nimipäiväsankareita

Mitä kuuluu näin joulun lähestyessä? Ja mitä kuuluu jouluun? Kuulumisiaan kertovat Meri, Tatu ja Eeva.



MERI Spännäri

Mitäkö kuuluu? Ihan perushyvää. Paljon on töitä. Joulua odotellen.

Tämä joulu menee varmaan aika samalla tavalla kuin yleensäkin: aamulla joulusauna ja illalla perheen yhteinen jouluruokailu sekä lahjojen jako.

Joulukuusi, perhe ja lanttulaatikko pitää joulussani o- la. Jouluintoilun pilkkaajia en siihen halua.

Nimipäiväni on 3. joulukuuta. Olen todella tyytyväinen Meri-nimeen. Isäni on valinnut sen.



TATU Pakkanen

Joulussa on kivaa hyvä ruoka, tykkään kinkusta ja kalkkunasta. Ja se kun pääsee käymään mammalle ja papalle Alastarolle ja mummille ja ukille Sauvoon.

Joululahjaksi toivon pleikkaria, PS-nelosta.

Koulussa oli laitettu tekokuusia käytäville sillä aikaa kun olin nuhan takia poissa. Muuten joulu ei ole siellä vielä näkynyt.

Nimipäiväni on joulukuussa, en muista minä päivänä. Pikkuveljeni Niilon nimpparin muistan, se on itsenäisyys-päivänä.



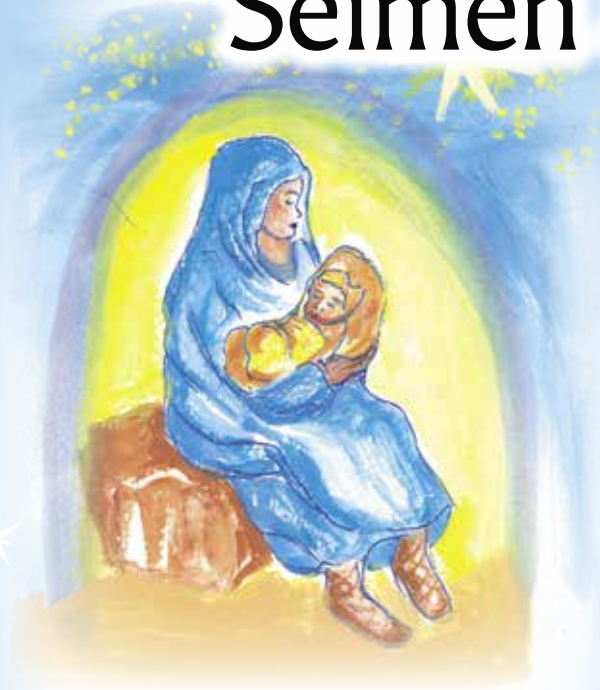
EEVA Kovala

Lapsuudenkodissani leivottiin aina aattona joulutorttuja. Nimipäiväni takia äiti antoi minulle maistiaisja heti, muut saivat vasta illalla.

Isäni oli Karjalasta ja karjalanpiirakat ovat aina kuuluneet jouluuni. Vieläkin teemme niitä tyttärien kanssa yhdessä joka vuosi. Joulukuusi pitää myös olla, ja joulupäivänä tyttäret perheineen tulevat luokseni syömään.

Jouluyn kirkko kuului monet vuodet asiaan, mutta on nyt vaihtunut aattohartauteen Helisnummen kappelissa.

Seimen äärellä ihmettelemässä



*Tekstit kirjoittanut
Marianna Saartio-Itkonen on
toiminut nuorisopappina
Salo-Uskelan alueella.*

*Kuvittaja Varpu Saari on
piirtämistä, öljyvärimaalausta ja
ikoneja harrastava
seurakuntalainen.*



Tässä on Maria. Hän on nuori äiti, joka on juuri käynyt läpi varsinaisen myrökän. Enkelin ilmoituksella Maria on saanut tietää, että hänelle syntyy lapsi. Kaupan päälle Mariaa viedään pitkin maita ja mantuja viimeisillään raskaana, koska hallitsija on keksinyt luetteloida ihmiset. Nyt Maria voi hengähtää. Vaikka lapsi syntyi tähän paikkaan, vaikka kaikki on ihmeellistä, kaikki on nyt hyvin. Ihmeellinen rauha.

Tämä tässä on Joosef. Joosefista ei paljoa kerrota, mutta kunnan mieheltä hän vaikuttaa. Hän on nyt perheellinen mies. Pieni poika tuhisee seimessä. Joosef on luvannut pitää hänestä ja pojan äidistä huolta. Puusepällä on varma tapa tienata perheelle leipää pöytään. Toinen asia on se, miten Joosef toipuu näistä kummallisista tapahtumista – enkeleitä unissa, paimenia ja itämaan tietäjiä... ehkä Joosef ei voi muuta kuin luottaa Jumalaan ja uskoa, että kaikella on tarkoituksensa.



Tämä aasi on hyvin, hyvin väsynyt. Se on rojahtanut pahnoille makaamaan. Takana on kamalan pitkä matka Nasaretista Betlehemiin. Melkein koko matkan aasi on kantanut tuota lempeää, mutta totuuden nimissä aika raskasta emäntää. Nyt vaikuttaa siltä, että saa levätä hiukan pidempään. Aasi on kurkannut uutta tulokasta salaa, kävi hiukan nuuhkaisemassa kun Maria ja Joosef torkkuiivat. Hassulta tuoksui tuo pieni nyytti. Ehkä pieni haluaisi koettaa ratsastamista sitten kun on vähän isompi.



Bää! Lammak tuijottaa vuoron perään Joosefia, Mariaa ja seimeä. Kaikenlaista lammak on tässä tallissa nähnyt – kerrankin härkä ja kukko ottivat yhteen – mutta nyt on varsin erikoista. Ruoka-astia on valuttu! Siinä on pieni ihminen, joka pitää kummallisia ääniä! No... nukkukoon nyt siinä – onhan tuo ihan hauska otus. Mutta sitten pitää tallin oikeiden asukkaiden saada tupla-annos herkkuja.



Paimenet pyyhkivät hikeä otsaltaan, yrittävät tasata hengitystään ja katsovat neuvottomina toisiinsa. Täällä se on! Se ei ollut unta! Ihan niin kuin enkeli sanoi! Silmiä kirvelee vieläkin siitä kaikesta valosta, joka ilmestyi pimeälle laitumelle. Paimenet tönivät toisiaan, kukaan ei uskalla kertoa, millä asialla he ovat. Lopulta yksi aloittaa ja toistaa enkelin sanat: Teille on syntynyt Vapahtaja, hän on Kristus, Herra!



Nämä heput ovat kaukaa vierailta mailta. Itä on se ilmansuunta, josta he tulevat, se, mistä aurinko nousee. Jotkut sanovat, että he ovat tietäjiä, viisaita miehiä; toiset sanovat, että he ovat kuninkaita, ja heidän nimensä ovat Melchior, Caspar ja Balthasar. He ovat mystisiä hahmoja, jotka ovat nähneet tähden nousevan taivaalle ja lähteneet seuraamaan sitä. Tässä he nyt ovat, tulossa polvistumaan uuden hallitsijan, pienen vauvan eteen.

Joulukirkkoja sisällä ja ulkona

Jouluaatto 24.12.

Aattohartauksia kirkoissa ja kappeleissa

- * klo 13 Helisnummen kappelissa
- * klo 13 Uskelan kirkossa
- * klo 14 Angelniemen kirkossa
- * klo 14 Halikon kirkossa
- * klo 14 Helisnummen kappelissa
- * klo 14 Suomusjärven kirkossa
- * klo 15 Helisnummen kappelissa
- * klo 15 Perttelin kirkossa
- * klo 15 Uskelan kirkossa
- * klo 15.30 Halikon kirkossa
- * klo 16 Kiikalan kirkossa
- * klo 16 Vaskion kirkossa
- * klo 17 Halikon kirkossa

Aattohartauksia ulkona

- * klo 11 Perniön uudella hautausmaalla
- * klo 13.30 Kiskon kirkon portailta
- * klo 14 Kuusjoen uudella hautausmaalla
- * klo 14 Perttelin hautausmaalla
- * klo 14 Teijon kirkonmäellä
- * klo 14.30 Kiikalan hautausmaalla
- * klo 14.30 Kiskon kirkon portailta
- * klo 15 Isokylän (emäkirkon) hautausmaalla
- * klo 15 Suomusjärven hautausmaalla
- * klo 15 Särkisalon kirkkopuistossa
- * klo 16 Muurlan kirkon asehuoneen portailta
- * klo 16 Perniön kirkon ympärillä (kirkko avoinna klo 10–18)
- * klo 16 Salon hautausmaalla

Jouluyön messu

- * klo 22 Uskelan kirkossa

Joulupäivä 25.12.

Joulukirkko klo 7

- * Kiskon kirkossa
- * Suomusjärven kirkossa

Joulukirkko klo 8

- * Halikon kirkossa (messu)
- * Kuusjoen kirkossa
- * Särkisalon kirkossa

Joulukirkko klo 9

- * Kiikalan kirkossa
- * Muurlan kirkossa
- * Salon kirkossa
- * Yliskylän kirkossa

Joulukirkko klo 10

- * Perttelin kirkossa

Joulukirkko klo 11

- * Kosken kartanon kirkossa

Juldagens gudstjänst

i Halikko kyrka kl 15

Christmas Day Eucharist

at Salo Church at 12:00

Gottesdienst auf Deutsch

im Salo-Uskela Gemeindehaus
um 12 Uhr

Tapaninpäivä 26.12.

- * Sanajumalanpalvelus klo 10 Uskelan kirkossa
- * Iltakirkko klo 18 Halikon kirkossa

Sunnuntai 27.12.

- * Sanajumalanpalvelus klo 10 Särkisalon kirkossa
- * Messu klo 10 Uskelan kirkossa
- * Messu klo 17 Salon kirkossa
- * Iltamessu klo 18 Halikon kirkossa

Viattomien lasten päivä 28.12.

- * Enkelikirkko klo 18 Kiikalan kirkossa.

Joulumusiikkia Salon kirkoissa

Tänä vuonna joulukonsertteja on tavallista vähemmän ja osa niistä maksullisia. Lipunmyynti on luvallista, kun kirkko on vuokrattu konsertin järjestäjälle. Muulloin käsi-ohjelman osto on vapaaehtoista, mutta tietysti kohteliasta, jos omat varat sallivat, koska konsertoinnista koituu esiintyjille kuluja.

Väkimmäärän rajoitukset, turvaväleistä huolehtiminen ja maskisuositus ovat voimassa konserteissa kuten muissakin tilaisuuksissa.

Lisätietoja konserteista seurakunnan verkkosivuilla.

Hurma joulukiertueella

Ti 8.12. klo 19 Halikon kirkossa.

Hurma-yhtye konsertoi viisihenkisellä kokoonpanolla, ja solisteina kuullaan useaa yhtyeen jäsentä. Käsi-ohjelma 20 €, osa ohjelmatuotosta ohjataan vähävaraisten lapsiperheiden tukemiseen. Mahdolliset ohjelmavaraukset hurmaorkesteri@gmail.com.

Kantoritrion joulu

Ti 15.12. klo 19 Uskelan kirkossa.

Kanttorikollegat Maria Sirén, Kaisa Suutela-Kuisma ja Samuli Takkula laulavat rakastetuimpia joululauluja sooloina, duettoina ja triona. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.



Halikon joulu

La 19.12. klo 19 Halikon kirkossa.

Halikon musiikkiyhdistys järjestää tänäkin vuonna perinteisen Halikon joulu -konser-

tin. Siinä esiintyvät Saara Rauvala, Jussi Vääntinen, Roope Pelo ja Peppi Laine sekä Leena Kiiskan Jouluyhtye. Vapaa pääsy, ohjelma 20 €.

Joulumusiikin päivä

Su 20.12. klo 14, 15, 16 Perniön kirkossa.

Puolen tunnin joulukonsertti kolmeen kertaan. Laulua, soittoa ja joulun tunnelmaa eri esittäjiltä.

Mökit nukkuu lumiset...

Ti 22.12. klo 18 Perttelin kirkossa.

Bassobaritoni Henri Jussila & trio Isiemme Pojat esittävät juuri tälle kokoonpanolle sovitettuja herkkiä tulkintoja joululauluita. Triossa soittavat Aki Yrjä, sello ja piano, Tarvo Kantola, harmonikka, ja Alekski Putkinen, lyömäsoittimet. Ohjelma 15 €.

Sopraanojen joulu

La 26.12. klo 18 Uskelan kirkossa.

Sirénin sisarukset Riikka, Ilona ja Maria sekä Kaisa Suutela-Kuisma jouluisissa tunnelmissa. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Muita konsertteja

- * Tangokuninkaat Teijo Lindström ja Aki Samuli pe 4.12. klo 18 Halikon kirkossa. Liput alk. 25 €, Lippupiste.
- * Diandra ke 9.12. klo 18 Perniön kirkossa. Liput 30 €, Ticketmaster.
- * Tomi Metsäketo ja Milana Mistic pe 18.12. klo 19 Halikon kirkossa. Liput 30 €, Ticketmaster ja Lippupiste.

Sukkia ja seurustelua

ULLA-MAIJA KYTÖLÄ

Sukkapiiri on uusimpia tulokkaita Salon seurakunnan tiloissa toimivien käsityöpiirien joukossa. Se ehti hädin tuskin päästä vauhtiin ennen kuin korona karkotti puikkojen heiluttajat kutimiseen kotioloihin. Työ jatkui sielläkin, mutta iloinen seura ja puheensorina puuttui. Nyt on taas oltu koolla.

Piirin panivat pystyyn serkukset Mirja Läärä ja Helvi Eskolin, ja piiriläisiä on kertynyt melkoinen joukko. Kommenteista päätellen piirille oli tilausta:

– Kaikki haluavat tehdä jotain, ja yhdessä tekeminen on kivaa.

– Saadaan jotain näkyvää aikaan.

– Toinen toiseltaan saa kivoja ideoita.

Hyviä puolia siis riittää. Ilmanko paikalle pyritään ahkerasti eikä millään olisi maltettu pitää koronataukoa.

Sukkapiiri todettiin heti alkuun hyväksi nimeksi, mutta paljon muutakin tehdään kuin sukkiä:

– Pipoja, hartiahuiveja, vauvantossuja, vauvanpeittoja, kintaita, polvenlämmittimiä, piiriläiset luettelevat.

Useimpien käsityöpiirien tuotteita kaudaan myyjäisissä ja muissa tapahtumis-



Sukkapiiriläiset ovat ahkeria kutomaan myös kotona keskiviikkoisten kokoontumisten välissä. Diakoniatiloon kiikutettavaan kasaan kertyy viikoittain niin piirissä kuin kotona valmistuneita käsitöitä.

sa lähetyksen tai diakonian hyväksi, mutta sukkapiiri on tässä poikkeus. Tuotokset lahjoitetaan diakoniatyön kautta maksutta eteenpäin annettaviksi. Niistä ovat päässeet osallisiksi niin diakonian omat asiakkaat kuin vaikkapa kaupungin kotihoidon

piirissä olevat.

Seurakunnalta piiri on saanut kokoon-tumistilan ja pienen avustuksen lankojen oston. Valtaosan tarvikkeista piiriläiset kuitenkin hankkivat itse omalla kustannuk-sellaan.

Harrastuksia

KÄSITYÖ-KOKOONTUMISIA

- ▶ Käsityökerho Kiskon Valopilkuksessa
- ▶ Kässäkerho Perniön seurakuntatalossa
- ▶ Käsityöpiiri Kitulan seurakuntakeskuksessa, Muurlan seurakuntakodissa, Olohuone Salotossa ja (kansainvälinen piiri) Salo-Uskelan seurakuntatalossa
- ▶ Lämmintä lähimmäiselle Särkisalossa
- ▶ Siskonkamari Ollikan seurakuntakodissa
- ▶ Sukkapiiri Salon kirkolla

Piireissä voi tehdä omia käsitöitä tai valmistaa tuotteita myyjäisissä ja tapahtumissa myytäväksi tai eteenpäin lahjoitettavaksi. Ajat ja paikat alueiden tapahtumakalentereissa sivuilla 12–13.

Kiveen hakatut

Muistolauseita Salon hautausmailla

TERO VAARNA

Kerran oltuani Yliskylän kirkossa jäin jumalanpalveluksen päätteeksi kuljeskelemaan kirkkomaalla. Huomioni kiinnittyi lukuisiin raamatunviittauksiin hautakivissä. Asia jäi sen verran vaivaamaan, että sittemmin otin muistiinpanovälineet mukaan, kävin Yliskylän kirkkomaan läpi ja kirjoitin muistiin havaitsemani raamatunjakeet ja muistolauseet. Muutamasta en saanut selvää. Samalla kertaa kävin Salon hautausmaalla, mutta siellä muistolauseita ei juuri ollut.

Jatkoa ei heti seurannut, mutta ajatus muidenkin hautakivien muistolauseiden ja raamatunjakeiden selvittämisestä jäi kytemään. Keväällä 2020 olin kiertänyt kaikki Salon kaupungin alueella olevat hautausmaat ja kartoittanut muistolauseet ja raamatunjakeet. Kuljin hautausmaita käytävä käytävältä, mutta hyvin on voinut jäädä jotain huomaamatta, täydellisen systemaattista hautakivien tarkastus ei sentään ollut. Uusimpia hauta-alueita en kolunnut kovin tarkkaan, koska uudemmissa hautakivissä ei juuri ole mitään muuta henkilötietojen lisäksi.

Kärjessä Uskela ja Särkisalo

Yhteensä löysin ja kirjasin 225 epigraafia eli hautakirjoitusta, joita ovat siis raamatunjaeviittaukset tai raamatunjakeet auki kirjoitettuna, virsi- tai lauluviittaukset se-



kä muut muistolauseet. Eniten epigrafiota löytyi Uskelan kirkkomaalta (27) ja toiseksi eniten yllättävästi Särkisaloon kirkkomaalta (26). Särkisalossa oli muistolauseita jopa 2000-luvulta. Vain Vaskiolta ja Märynummelta en löytänyt yhtään epigraafia.

Kirjasin epigrafiosta taustatiedoksi vain hautausmaan ja hautakivestä vuosiluvun – vainajan kuolinvuoden – jolta kirjoitus todennäköisesti on. Henkilötietoja en kirjannut. Jos hautakiveen on hakattu monen nimi, päätin muistolauseeseen hakatun ensimmäisen vainajan kuolinvuonna. Tästä ei tietenkään ole varmuutta. Joissakin tapauksissa teksti oli sen verran vaikeasti luettavaa, että otin kuvan ja pyrin sitä analysoida selvittämään tekstin.

Eniten viitteitä Raamatusta

Yli puolet kirjatusta muistolauseista on raamatunjaeviittauksia. Virsi- ja lauluviittauksia on noin kymmenesosa ja loput muita muistolauseita.

Yleisin raamatunlause on Johanneksen evankeliumin jae 11:25, joka esiintyi 26 kertaa. Toiseksi yleisin (14) on jae 1:21 Paavalin kirjeestä filippiiläisille. Jakeet psalmeista ovat myös suosittuja. Merkintöjen kanssa vain piti olla tarkkana, koska lyhenne Ps. saattoi merkitä psalmia tai sitten virttä ruotsiksi. Jos numero on yli 150, kyse on aina virrestä. Psalmien kohdalla havaitsin lähes jokaisen psalmikohdan esiintyvän vain kerran.

Ryhmittelin muistokirjoitukset 20 vuo-

den jaksoihin alkaen vuodesta 1900. Myös 1800-luvun muistokirjoitukset ovat kiinnostavia, mutta silloisista haudoista iso osa on jo otettu uudelleen käyttöön eikä todellisia määriä saa enää selville. Sama koskee 1900-luvun alkupuoltakin.

Aineistoni perusteella voidaan todeta, että hautaepigrafit olivat ennen yleisempiä ja ovat koko ajan vähentyneet. Sotien jälkeen suosio näyttää voimakkaasti laskeneen. 2000-luvullakin niitä silti esiintyy, vaikka harvoin.

Kartoitusurakasta jäi itselleni tavaksi katsoa hautakivistä ensin, onko epigraafia, ja vasta sitten muita tietoja.

Noviiseina kirkolliskokouksessa

Kirkolliskokous on ylin päättäjä, kun linjataan kirkon oppia, työtä, taloutta ja hallintoa. Kokousedustajia on 109, mukana mm. kaikki piispat sekä 96 hiippakunnista valittua, joista 32 pappeja ja 64 maallikkoja. Toimikausi kestää neljä vuotta, ja koolla ollaan kahdesti vuodessa viikon verran kerrallaan. Salolaisedustajat Marja-Leena Ruostesaari ja Marika Hietanen kirjasivat Seurakuntasanomille vaikutelmiaan ensimmäisistä istuntokausistaan.



Marja-Leena Ruostesaari

Kun tulin valituksi kirkolliskokousedustajaksi, ensimmäinen tunne oli epäusko ja hämmennys. Mieleen hiipi osaamattomuuden ja riittämättömyyden tunne... sitten heräsi oppimisen halu ja tarmokas perehtyminen kirkolliskokouksen toimintaan, tehtäviin ja asemaan Suomen kirkossa. Salon seurakuntaelämässä olen ollut vuodesta 1986 erilaisissa vapaaehtois- ja luottamustehtävissä – ja nyt ollaan tässä. Johdatustako?

Jokainen edustaja kuuluu johonkin yhdeksästä valiokunnasta. Minut valittiin käsikirjavaliokuntaan, joka valmistelee kirkollisia kirjoja ja tekstejä sekä niihin liittyviä kysymyksiä. Minulle tämä valiokunta sopii oikein hyvin, sillä kaikki työni ja tehtäväni ovat aina liittyneet jotenkin kieleen ja kirjoittamiseen. Uskontotieteen opinnot antavat taustatukea.

Valiokunnassamme on kahdeksan pappea ja kolme maallikkoa. Ensimmäinen tehtävämme on saattaa konfirmaatio-kaava tämän vuosituhannen kielelle, jota nuoretkin ymmärtävät, ja kehittää konfirmaatio muotoon, jossa nuorten osuus on mahdollisimman suuri. Toisena asiana on kodin siunaamisen kaavan päivitys.

Valiokunnissa keskustelu on vilkasta, ja on ollut mukava huomata, että me maallikotkin pystymme vaikuttamaan ja että meitä kuunnellaan. Munkkilatinaa ei käytetä.

Valiokuntatyöskentely ei ole vain kokouksessa istumista, vaan istuntojen välillä luetaan tutkimuksia ja kirkkokäsikirjaa, tehdään haastatteluja omassa seurakunnassa jne. Lisäksi etäkokouksissa työstetään tekstejä ja keskustellaan ai-

neistojen synnyttämistä ajatuksista.

Aloitin tehtäviimme paneutumisen haastatteleamalla seurakuntamme pappeja rippikoulun, konfirmaation ja kodin siunaamisen käytännön toteutuksista. Omissa haastatteluissani ja muiden jäsenten havainnoissa ilmeni, että nykyiset kaavat jo sellaisenaan antavat paljon soveltamisen mahdollisuuksia, mutta kielen ”freesausta” tarvitaan sekä kokemattomien että rutinoituneiden pappien työkaluksi. Tässä meille työmaata!

Haastatteluraporttien ja keskustelujen pohjalta laaditaan mietintö, joka aikanaan tulee täysistuntoon käsiteltäväksi. Prosessi kestää vuoden jos toisenkin.

Aiemmissa kirkolliskokouksissa tämän valiokunnan työstämiä ovat mm. pohjoissaamen raamatunkäännös ja virsikirjan lisävihko. Isojen, seurakuntaelämään liittyvien asioiden äärellä siis ollaan.

Täysistunnon asioista minua kiinnosti erityisesti Kirkon strategia vuoteen 2026, osuvasti nimeltään ”Ovet auki”. Se on työkalupakki, jonka pohjalta tehdyillä päätöksillä vaikutamme siihen, millainen kirkko on tulevaisuudessa.

Yhteiskunta on parhaillaan suuressa muutoksessa, joka vaikuttaa myös kirkon asemaan ja seurakuntaelämään ja vaatii kirkoltakin muutostyötä. Meidän täytyy omassa seurakunnassammekin uskaltaa tehdä kipeitä päätöksiä, sekä toiminnallisia että taloudellisia. Kirkon yhteinen Ovet auki -strategia antaa hyvän pohjan suunnittelun ja toiminnan tueksi.

Lohdullista ja turvallista on, että kirkon kristilliset perusarvot usko, toivo ja rakkaus ohjaavat edelleen kirkon ja seurakuntien arkitoimintaa ja päätöksentekoa.

Marja-Leena Ruostesaari ja Marika Hietanen olivat molemmat aikoinaan matkapuhelinyhtiön palveluksessa. Nyt heitä yhdistää luottamustoimi kirkolliskokousedustajina. Korona näkyi tämän vuoden istunnoissa kaikessa toiminnassa ja järjestelyissä. Maskit naamalla edustettiin viikon ajan aamuyhdeksästä iltayhdeksään.

Marika Hietanen

Tunnelmiani helmikuulta: Ajelin töistä kotiin. Paimion kohdalla pysähdyn bussipysäkille katsomaan, joko arkkihiippakunnan sivuilla näkyisi alustavia vaalitulosia. Näkyihän siellä, minun nimeni! Uskomatonta. Vastahan olin Diakissa perehtynyt kirkon hallintoon ja tehnyt ryhmätöitä mm. kirkolliskokouksesta. Etäältä silloin katselin kirkon ylintä päättävää tahoja, ja nyt olinkin astumassa mukaan remmiin.

Työpaikallani Maskun seurakunnassa juotiin komeat kakkukahvit valintani johdosta. Diakoniatyöntekijöiden liiton toiminnanjohtajakin soitti ja onnitteli ja lupasi liiton taustatuen edustajan työlleni.

Istuntoviikko aloitetaan aina messulla, samoin viimeinen istuntopäivä aamumessulla. Kukin hiippakunta vastaa vuorollaan messujen järjestämisestä.

Turun arkkihiippakunnan istumapaikat kirkolliskokouksessa ovat heti piispojen takana eli istumme Marja-Leenan kanssa aitiopaikoilla lähes eturivissä.

Istuntopäivät ovat pitkiä ja ainoat tauot ovat kahvit ja ruokailut. Valiokuntatyöskentely jatkuu yleensä iltaisin täysistuntojen jälkeen ja kestää klo 20–21 saakka.

Varsinainen työ tehdään valiokunnissa. Minä kuulun yleisvaliokuntaan. Kokoonnuimme istuntoviikkojen välissä neljä kertaa etänä. Työnteko sujui erittäin hyvin.

Pidin ensimmäisen ”pönttöpuheeni” marraskuun istuntoviikon alussa, kun käsittelemme kirkon nelivuotiskertomusta. Otin puheessani kantaa siihen, miksi kirkon auttamistyön tärkeys jäsenyydelle laski merkittävästi vuoden 2019 Gallup Ecclesiastica -kyselyn mukaan. Puhuin diakoniatyöntekijöiden resurssien säilyttämisen puolesta ja totesin, että kirkon diakoniatyöllä on hyvät kriisivalmiudet.

Ensimmäinen kirkolliskokousvuosi oli poikkeuksellinen. Muihin edustajiin tutustumisen oli hankalaa, sillä maskin takaa ja turvaetäisyyksistä huolehtien ei ole helppoa tehdä tuttavuutta. Toisen kokousviikon jälkeen tuntui, että edustajat tulivat tutummiksi ja esimerkiksi Facebook-kaveripyynnöitä sateli enemmän kuin aikaisemmin.

Koen, että on valtava rikkaus ja kunnia saada toimia kirkolliskokousedustajana. Minulle on luotettu arvokas kirkon luottamustehtävä. Olen maallikkojäsen, mutta myös kirkon työntekijä. Tällä nelivuotiskaudella olen kokouksen ainoa diakoniatyöntekijä ja ajattelen, että on erityinen siunaus saada olla edustajana ikään kuin kaksoisroolissa. Pysin parhaani mukaan viemään diakonian erityisasiantuntijuutta mukaan kirkon hallintoon ja päätöksentekoon. Samoin pyrin hyödyntämään sekä omassa työssäni että luottamustoimissani kaikkea sitä tietoa, jota kirkolliskokoustyöskentelyssä saan.

Toimintaa järjestetään turvaohjeistukset huomioon ottaen. Osallistuthan vain terveenä, hygieniaohteita ja turvavälejä noudattaen. Maskin käyttö on suotavaa. Koronatilanteen muuttuessa tilaisuuksia voidaan joutua perumaan. Seuraa viikkoilmoituksia ja verkkosivustoa www.salonseurakunta.fi.

HALIKKO

KIRKONMENOT

Halikon kirkossa

- ▶ 29.11. Messu klo 10.
- ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10. Juhlahetki kirkossa ja käynti sankarihaudoilla.
- ▶ 13.12. Messu klo 10.
- ▶ 20.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 24.12. Aattohartaus klo 14.
- ▶ 24.12. Aattohartaus klo 15.30.
- ▶ 24.12. Aattohartaus* klo 17.
- ▶ 25.12. Messu* klo 8.
- ▶ 25.12. Joulukirkko ruotsiksi klo 15.
- ▶ 26.12. Iltakirkko* klo 18.
- ▶ 27.12. Iltamessu klo 18.
- ▶ 1.1. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 3.1. Messu* klo 10.
- ▶ 6.1. Messu* klo 10.
- ▶ 10.1. Messu klo 18.
- ▶ 17.1. Messu klo 10.
- ▶ 21.1. Ekumeeninen iltakirkko klo 18.
- ▶ 24.1. Messu klo 10.
- ▶ 31.1. Messu klo 18.

* Tähdellä merkityt suoratoistona seurakunnan YouTube-kanavalla.

Angelniemen kirkossa

- ▶ 6.12. Hartaus klo 14 ja seppeleenlasku sankarihaudoille.
- ▶ 24.12. Aattohartaus klo 14.

Vaskion kirkossa

- ▶ 24.12. Aattohartaus klo 16.
- ▶ 17.1. Messu klo 13.

KAHVIA JA KAUNEIMPIA JOULULAULUJA

- ▶ La 12.12. Vaskion seurakuntakodissa ja sen pihalla klo 14.30– kahvia ja myyjäistuotteita. * Kauneimpia joululauluja lauletaan ulkona klo 15. Kirkko avoinna hiljentymistä varten.
- ▶ Su 13.12. Halikon seurakuntatalossa klo 16–20 alakerrassa adventtikahvila, yläkerrassa myyjäiset ja pika-arpajaiset. Arpavoittoa ja myyjäistuotteita otetaan vastaan klo 15 lähtien. Tuotto Medialähetys Sansan työlle. * Kirkossa tuokitaitain kauneimpia joululauluja klo 16–19.
- ▶ Kauneimmat joululaulut myös ke 16.12. Märnyummella ja 20.12. Angelnieniemellä, ks. sivu 5.

KIRPPUTORI

La klo 11–14 os. Kirkkorinne 5. Avoinna 19.12. saakka ja taas 9.1. lähtien * Hartaus 5.12. ja 9.1. klo 12. Tuotto lähetystyölle.

MUUTA TOIMINTAA

Metsävään jouluhartaus

La 12.12. klo 16 metsästysseura Pyhävainion Erän kanssa. Opastus tapahtumapaikalle osoitteesta Antolantie 245.

Yksinäisten joulu

24.12. Halikon seurakuntatalossa, ks. sivu 6.

Seurat ja messu

Su 31.1. klo 16 Siionin kannel-seurat Halikon srk-talossa ja klo 18 messu Halikon kirkossa. Mukana Pekka Kiviranta Evankeelisesta lähetysyhdistyksestä.

Konsertit

Sivulla 9.

PIIRI- JA KERHOTOIMINTAA

Vaskion lähetyspiiri

Ti 1.12. klo 18 seurakuntakodissa, vieraana Pirjo Harstinen.

Porinaryhmä

Ke 2.12. klo 13 Ikäkeskus Majakassa Koivulehdon alakerrassa. Adventtihartaus. Seurakunta tarjoaa kahvit.

Raamattu- ja rukouspiiri

Torstaisin klo 18 Halikon seurakuntatalossa.

Omaishoitajat

Vertaistukiryhmä ti 8.12. klo 13 Halikon seurakuntatalossa.

Lasten lähetyskerho

Pe 11.12. klo 13–16 Angelnien Seurojentalossa.

Miesten piiri

To 17.12. klo 18 adventtihartaus Vaskion kirkossa ja sen jälkeen puuro seurakuntakodissa, Rosendahl.

Pyhäkoulu

Su 20.12. klo 10 Angelnien Seurojentalossa.

Koululaisten lomakerho

Loppiaisviikolla, ks. sivu 6.

Varttuneen väen kerho

Ma 18.1. klo 13 Vaskion seurakuntakodissa ja ke 20.1. klo 14 Angelnien Seurojentalossa.

Työikäisten miesten piiri

To 28.1. klo 18.30 Halikon srk-talossa, Kiiski.

Äitien ryhmä Mariat

Maanantaisin klo 17–19 Pikku-pappilassa 14.12. saakka ja taas 11.1. lähtien.

KIIKALA & SUOMUSJÄRVI

KIRKONMENOT

Kiikalan kirkossa

- ▶ 29.11. Jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 6.12. Jumalanpalvelus klo 12 ja seppeleen lasku sankarihauдалle.
- ▶ 20.12. Kauneimmat joululaulut -messu klo 10.
- ▶ 24.12. Aattohartaus klo 16.
- ▶ 25.12. Joulukirkko klo 9.
- ▶ 28.12. Enkelikirkko klo 18. Mukana Kiikalan MLL.
- ▶ 6.1. Jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 24.1. Jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 31.1. Jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ Jumalanpalvelukset 24.1. ja 31.1. striimataan seurakunnan YouTube-kanavalla.

Suomusjärven kirkossa

- ▶ 6.12. Jumalanpalvelus klo 10 ja seppeleen lasku sankarihauдалle.
- ▶ 13.12. Kauneimmat joululaulut -messu klo 10.
- ▶ 24.12. Aattohartaus klo 14, sopii koko perheelle.
- ▶ 25.12. Joulukirkko klo 7.
- ▶ 1.1. Sanajumalanpalvelus klo 10.

Kitulan seurakuntakeskuksessa

- ▶ 17.1. Jumalanpalvelus klo 10.

AATTOHARTAUDET 24.12. HAUTAUSMAILLA

Kiikalan hautausmaalla klo

14.30 ja Suomusjärven hautausmaan sankarihaudoilla klo 15. Halutessaan voi ottaa oman lyhdyn mukaan.

HOOSIANNA KAIKUKOON!

Tule kajauttamaan Hoosianna Maria-kanttorin kanssa su 29.11. klo 12 Kitulan seurakuntakeskuksen pihalle. Kahvila Lendillä tarjolla glögiä.

ADVENTTIKAHVILA JA MYYJÄISET

Su 29.11. klo 11–13 Kiikalan seurakuntatalossa. Leivonnaisia, kynttilöitä, kortteja, kalentereita, käsi- ja puutöitä, arpoja. Myytävää ja arpavoittoa vastaanotetaan ennen jumalanpalvelusta seurakuntatalossa. Tuotto nimikkolähetti Sari-Johanna Kuittilon työn tukemiseen Suomen Lähetysseuran kautta.

JOULULAULAJAISET ULKONA

Joululauluja Maria Sirénin johdolla to 10.12. klo 14 Kitulan seurakuntakeskuksen edessä. Tule kuuntelemaan ja laulamaan mukana.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

Kauneimmat joululaulut soivat n. 25 min kerrallaan. Voit tulla ja poistua oman halusi mukaan tai vaikka käydä ulkona välillä. Suosittelemme maskin käyttöä.

- ▶ Kiikalan kirkossa su 13.12. klo 14–16.30.
- ▶ Suomusjärven kirkossa su 20.12. klo 14–16.30.

JOULUN HARTAUSPOLKU

”Pieni vaellus seimen äärelle” 1.12.–6.1. Kiikalan ja Suomusjärven kirkon ympäristössä. Voit kulkea joulun sanoman itseseksi tai perheen kanssa silloin, kun sinulle sopii.

ONNELA

Olohuone ja kahvila avoinna 21.12. saakka ma klo 12–15 Kiikalan seurakuntatalossa. Vapaehtoisten hoitama kahvila, jossa tarjolla kahvia, leivonnaisia ja hyvää seuraa. Tuotto diakoniatyölle. * 21.12. jouluhartaus, Elina Joutsiniemi.

TOIMINTAA KIIKALAN SEURAKUNTATALOSSA

Eloisaa arkea -ryhmä

Ma 7.12. klo 10.30.

Raamattupiiri

To 14.1. klo 13. Mukana Elina Joutsiniemi.

Seurakuntapiiri

To 3.12. klo 10.30.

Tuolijumppa

Ke 2.12., 9.12. ja 16.12. klo 10.30. Maksu: Pirteyttä päiviin -kortti (Salo.fi), kokeilukerta maksutta.

TOIMINTAA KITULAN SEURAKUNTAKESKUKSESSA

Aamulenkki

Ke 2.12. klo 9. Lähtö seurakuntakeskukselta. Lenkin jälkeen kahvit ja päivän Sana.

Iltaperhekerho

Ke 9.12. klo 17–19 päiväkerhotoiloissa. Yhteistyössä Suomusjärven MLL:n kanssa.

Käsityöpiiri

Ma 7.12., 11.1. ja 25.1. klo 13.

Toivon kamari

To 3.12. klo 14. Juttelua ja tietovisa.

TOIMINTAA MUALLA

Rukouspiiri

Ti 8.12. ja 22.12. klo 18.30 Koi-vusilla, Reväntie 181, Rekiokki. Jatkuu taas 5.1. lähtien joka toinen viikko.

KISKO & MUURLA

KIRKONMENOT

Kiskon kirkossa ja ulkona

- ▶ 29.11. Messu klo 10. Nimikkolähetti Arja Koskinen tuo terveisiä Suomen Lähetysseuran työstä Boliviasta, Kolumbiasta ja Venezuelasta.
- ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 24.12. Ulkoilmahartaudet klo 13.30 ja 14.30 kirkon portailta.
- ▶ 25.12. Sanajumalanpalvelus klo 7.
- ▶ 6.1. Sanajumalanpalvelus klo 13.
- ▶ 31.1. Messu klo 12.

Muurlan kirkossa ja ulkona

- ▶ 29.11. Hoosianna-kirkko klo 13.
- ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 24.12. Ulkoilmahartaus klo 16 asehuoneen portailta.
- ▶ 25.12. Sanajumalanpalvelus klo 9.
- ▶ 6.1. Messu klo 10.
- ▶ 10.1. Sanajumalanpalvelus klo 12.
- ▶ 24.1. Messu klo 12.

LYHTYKIRKKO JA KAUNEIMPIA JOULULAULUJA

Ke 16.12. klo 16 Aroniityn metsäkirkossa, Salmensivuntie 19. Oma lyhty mukaan! Glögitarjoilu.

PYHÄPÄIVÄN HARTAUUS

Su 17.1. klo 12 Valopilussa, Kuusitie 8, Toija. Kahvitarjoilu.

LASTEN KAUNEIMMAT JOULULAULUT

- ▶ Su 13.12. Kiskon kirkossa klo 15. Glögi- ja piparitarjoilu.
- ▶ Su 20.12. Muurlan kirkossa klo 14 ja klo 15. Glögi- ja piparitarjoilu.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

- ▶ Su 13.12. Kiskon kirkossa klo 16 ja 17. Glögi- ja piparitarjoilu.
- ▶ Su 20.12. Muurlan kirkossa klo 16 ja 17. Tilaisuuksien jälkeen Muurlan Marttojen tarjoamat glögit ja kakut seurakuntakodissa.

KÄSITYÖRYHMIEN JOULUJUHLA

To 10.12. klo 13 Muurlan käsi-

Metsäkirkkoja

La 12.12. klo 16 Perttelissä Lemmenpolun päässä jätkänkynttilöiden keskellä.

Su 13.12. klo 18 Kuusjoen metsästysmajalla.

Ke 16.12. klo 16 Aroniityn metsäkirkossa Kiskossa, Salmensivuntie 19-2.

työpiiriin ja Kiskon käsityökerhon yhteinen joulujuhla Muurlan seurakuntakodissa.

KESKUSTELUILTOJA

Valopilkkuilt

Illat tauolla vuoden loppuun asti.

Keskustelu- ja rukouspiiri

21.12. saakka ma klo 18.30 Muurlan seurakuntakodissa. Vetäjänä Jukka Aalto p. 050 327 2941. Jatkuu joulutauon jälkeen ma 11.1.

VARTTUNUT VÄKI

Eläkeläisten iltapäiväkerho

Ti 1.12 ja 15.12. klo 13 Kiskon seurakuntatalossa.

Varttuneen väen iltapäiväkerho

Ke 2.12. klo 13 Muurlan seurakuntakodissa.

KUUSJOKI

KIRKONMENOT

Kuusjoen kirkossa

- ▶ 29.11. Hoosianna-kirkko klo 17.
- ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 12. Kunniakäynti sankarihauдалla klo 13.
- ▶ 25.12. Joulukirkko klo 8.
- ▶ 3.1. Kauneimmat joululaulut -jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 10.1. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 17.1. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 31.1. Sanajumalanpalvelus klo 10.

METSÄKIRKKO

Su 13.12. klo 18 Kuusjoen Metsästysmajalla.

JOULUAATON HARTAUUS

To 24.12. klo 14 Kuusjoen uudella hautausmaalla.

JOULUTORTTUKAHVIT JA MINIMYYJÄISET

Su 29.11. seurakuntatalossa kirkonmenojen jälkeen n. klo 18. Joulutorttukahvit ja -mehut lähetystyön hyväksi. Myynnissä kynttilöitä, kortteja, kalentereita ja puutöitä (paistinlastoja, leikkulautoja ym.).

KAUNEIMMAT JOULULAULUT KIRKOSSA

- ▶ To 17.12. klo 18 Lasten kauneimmat joululaulut.
- ▶ Su 20.12. klo 15 ja 17.



KOKOONTUMISIA SEURAKUNTATALOSSA

Ystävänkammari
Ma 30.11. klo 14.

Raamattu- ja rukouspiiri
Ke 2.12. klo 18.

Omaishoitajat
Ma 18.1. klo 13.



KIRKONMENOT

Perniön kirkossa

- ▶ 29.11. Perhekirkko klo 10.
- ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 13.12. Messu klo 10.
- ▶ 20.12. Messu klo 10.
- ▶ 10.1. Messu klo 10.
- ▶ 17.1. Messu klo 10.
- ▶ 24.1. Messu klo 10.
- ▶ 31.1. Messu klo 10.

Yliskylän kirkossa

- ▶ 25.12. Jouluaamun jumalanpalvelus klo 9.

Kosken kartanon kirkossa

- ▶ 25.12. Jouluaamun jumalanpalvelus klo 11.

AATTOHARTAUDET 24.12. ULKONA

- ▶ Uudella hautausmaalla klo 11.
- ▶ Teijon kirkonmäellä klo 14.
- ▶ Perniön kirkon luona klo 16, kirkko avoinna klo 10–18.

LEPÄÄ HETKI

Perniön kirkko avoinna hiljentyntymistä varten pe 8.1. ja 22.1. klo 18–19. Mahdollisuus puolen tunnin ajan kuunnella hiljaista urkumusiikkia.

SANAN JA RUKOUKSEN ILTA

Su 29.11. klo 18 Perniön kirkossa; Pirkko ja Markku Koivunen.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

- ▶ Yhteiskoulun pihalla ti 8.12. klo 18, Erveläntie 1. Lämmintä vaatetta ja valaisinta mukaan ja riemulla laulamaan joululauluja kirkon kupeeseen!
- ▶ Kyläravintola Terhon pihalla la 19.12. klo 16, Matildan Puistotie 4. Lasten bingo klo 15.

JOULUMUSIIKIN PÄIVÄ

Su 20.12. puolen tunnin joulukonsertti klo 14, 15 ja 16 Perniön

kirkossa. Tule lepäämään hetki ja nauttimaan jouluisesta musiikista! Laulua, soittoa ja joulun tunnelmaa eri esittäjiltä.

PERHEIDEN JOULULAULUPOLKU

Hämärästä valoon – perheiden joululaulupolku pe 18.12. klo 17–19. Pappilan pihalta lähtevä tunnelmallinen joulupolku johdattaa seimen äärelle. Ota mukaasi taskulamppu, joka opastaa sinut rastilta toiselle. Polun päätteeksi tarjolla lämmintä glögiä. Polku kierretään pienryhmissä, kesto noin 30 min.

ÄIJIEN PIKKUJOULU

Ke 16.12. klo 17 leirikeskus Reilan nuotiopaikalla. Lamppu mukaan ja lämmintä vaatetta.

NAISTEN JOULUILTA

Ke 16.12. klo 17.30 seurakuntatalon takkahuoneessa. Joulupuuroa ja jouluista ohjelmaa. Mukana Pirkko Koivunen.

TOIMINTAA SEURAKUNTATALOSSA

Aamulenkki

Ti 8.12. ja 19.1. Lähtö seurakuntatalon edestä klo 8.30.

Keskustelu- ja rukouspiiri

Ti 1.12., 15.12., 5.1. ja 19.1. klo 18.

Kässäkerho

Ke 2.12., 16.12., 13.1. ja 27.1. klo 12 seurakuntatalon takkahuoneessa. Kahvitarjoilu lähetystyön hyväksi.

Lähetyspiiri

To 10.12., 14.1. ja 28.1. klo 13.



KIRKONMENOT

Perttelin kirkossa

- ▶ 29.11. Jumalanpalvelus klo 10. Mukana partiolaiset.
- ▶ 6.12. Juhlajumalanpalvelus klo 10. Laulu: Pertti Laine ja Jussi Saari. Sepeleenlasku.
- ▶ 6.12. Partiolaisten lupauksen-antokirkko klo 14.
- ▶ 16.12. Viittomakielinen adventtihartaus klo 17, mukana pastori Petri Majatie. Joulupuuro seurakuntatalossa.
- ▶ 20.12. Kauneimmat joululaulut -kirkko klo 10.
- ▶ 24.12. Aattokirkko klo 15.
- ▶ 25.12. Jouluaamun jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 31.12. Uudenvuodenaaton

- ilta kitarasäestyksellä klo 17.
- ▶ 10.1. Iltakirkko klo 17.
- ▶ 24.1. Jumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 31.1. Iltakirkko klo 17.

METSÄKIRKKO

La 12.12. klo 16 Lemmenpolun päässä, jätkänkynttilöiden keskelä. Järj. Perttelin pohjoinen pienviljelijäyhdistys yhdessä seurakunnan kanssa.

KIRKKOVIERAS JA IKONEITA

Su 20.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -kirkossa vieraana Leena Raukola, jonka maalaamia ikoneita esillä kirkossa. Joululaulujen välissä on mahdollisuus kuulla kertomuksia ikoneista ja adventin ajasta.

HAUTAUSMAAN JOULUHARTAUS

To 24.12. klo 14.

JOULUMUSIIKKIA

- ▶ Kauneimmat joululaulut su 13.12. klo 15 ja 17 kirkossa.
- ▶ Konsertti ti 22.12. ks. sivu 9.

JOULUJUHLA

Pe 18.12. klo 11–. Seurakuntaväen perinteinen joulujuhlalla tällä kertaa ulkona seurakuntatalon pihalla. Makkaranpaistoa, pystykaffet ja joululauluja. Säävaraus.

TOIMINTAA SEURAKUNTATALOSSA

Ystäväpiiri

Ti 1.12. klo 11.30. Kuljetuksissa yhteys Elise Joroon p. 040 849 6720.



KIRKONMENOT

Uskelan kirkossa

- ▶ 29.11. Messu klo 10.
 - ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus* klo 10. Sepeleen lasku sankarihauudalla.
 - ▶ 13.12. Messu* klo 10. Messussa otetaan käyttöön seurakunnan lahjaksi saama yli satavuotias harmoni, jolla säestetään virret. Muuna musiikkina kuullaan Cesar Franckin harmoniteoksia ja lopuksi uruilla Franckin Pièce Héroïque.
 - ▶ 16.12. Selkokielineen Kauneimmat joululaulut -hartaus klo 13.
 - ▶ 20.12. Joululaulumessu* klo 10.
 - ▶ 24.12. Aattohartaus klo 13.
 - ▶ 24.12. Perheiden aattokirkko klo 15.
 - ▶ 24.12. Jouluyön messu klo 22.
 - ▶ 26.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
 - ▶ 27.12. Messu klo 10.
 - ▶ 10.1. Messu klo 10.
 - ▶ 31.1. Messu klo 10.
- * Tähdellä merkityt suoratoistona seurakunnan YouTube-kanavalla.

Salon kirkossa

- ▶ 29.11. Tuomasmessu klo 17.
- ▶ 12.12. Venäjänkielinen joululauhartaus klo 16.
- ▶ 18.12. Nuorten messu klo 18.
- ▶ 25.12. Joulukirkko klo 9.
- ▶ 25.12. Englanninkielinen messu klo 12.
- ▶ 27.12. Messu klo 17.
- ▶ 31.12. Messu klo 17.
- ▶ 10.1. Vauvakirkko klo 17.
- ▶ 17.1. Messu klo 17.
- ▶ 22.1. Nuorten messu klo 18.
- ▶ 24.1. Messu klo 17.
- ▶ 31.1. Englanninkielinen messu klo 13.

Helisnummen kappelissa

24.12. Aattohartaus klo 13, 14 ja 15.

Seurakuntatalon kappelissa

25.12. Saksankielinen joulukirkko klo 12.

Aattohartaudet hautausmailla

24.12. Isokylässä klo 15 ja Salon hautausmaalla klo 16.

VALON RUKOUS

Iltahartaus Uskelan kirkossa 5.–8.12. klo 19.15.

ADVENTTIPOLKU

Mitä tarkoittaa adventti? Miten sitä vietetään? Ja mitä silloin odotetaan? Se selviää kulkemalla neljän kynttilän valaisemaa Adventtipolkua.

Kierrokset to 3.12. ja ti 15.12. klo 16.15, 17, 17.45 ja 18.30. Lähtö Salon kirkon pääovelta, Kirkkokatu 7.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

- ▶ La 5.12. ja ti 8.12. Lux Finlandia -tapahtumassa, ks. sivu 5.
- ▶ Ke 9.12. Salon kirkossa klo 17.30 ja 18.30 (lasten joululaulut).
- ▶ Su 13.12. Uskelan kirkossa klo 15 ja klo 18.
- ▶ Su 20.12. Salon kirkossa klo 14, 16, 18 ja 20.

MUITA TILAISUUKSIA

Jeesus-ilta

Ke 2.12. ja 13.1. klo 18 Salon kirkossa. Ylistystä, rukousta ja raamattuopetusta. Joulukuussa Pirkko Koivusen opetus aiheesta Jumalan tahto elämässämme.

Siionin kannel -seurat

Ti 8.12. klo 18 seurakuntatalossa, mukana nimikkolähetä Mari Paulasaari ja kanttori Hanna-Leena Keinänen. Kahvit klo 17.30.

Toimintatiistai

15.12. klo 13–15 seurakuntatalossa. Virkistystä, juttuseuraa ja toimintahetki.

Kristittyjen yhteinen rukousilta

Pe 18.12. klo 18 seurakuntatalossa.

Jouluhartaus

Ke 23.12. klo 14 Ilolansalossa, Ilolankatu 6.

Yksinäisten joulu

24.12. Mahlakankareella, ks. sivu 6.

Usko arjessa -ilta

Ke 20.1. klo 18.30 Salon kirkossa, vieraana Leif Nummela.

Raamattu- ja lähetyspäivä

La 30.1. Mahlakankareen seurakuntakodissa, ks. sivu 14.

Konsertit

Sivulla 9.

RAAMATTUPIIREJÄ

- ▶ Raamattupiiri 14.12. saakka ma klo 15.30 srk-talossa, jatkoo 11.1.
- ▶ Naisten raamattupiiri 14.12. saakka ma klo 18.30 srk-talossa, jatkuu 11.1.
- ▶ Raamattupiiri ke 9.12. klo 13 Salon kirkon sivusalissa.

MUITA PIIREJÄ

Arvonkamari

Ma 7.12. klo 10–12 Ollikan srk-kodissa. Juttuseuraa ja yhdessäoloa.

Käsityöpiiri Siskonkamari

Ke 9.12. klo 12–14 Ollikassa.

Paunalan kerho

To 3.12. klo 13–15 seurakuntakodissa, Sillanpääkatu 5. Juttuseuraa ja yhdessäoloa.

Pyhäkoulu

Su 6.12. klo 15.30 Ollikassa.

Sukkapiiri

Ke klo 10–12 Salon kirkolla. Viimeinen kerta 16.12., jatkuu 13.1.

Toivoa naisille -piiri

To 3.12. ja 7.1. klo 14 Salon kir-

kon sivusalissa. Keskustelu- ja rukousryhmä medialähetys Sansan materiaalin pohjalta.

Jumppapiirit

Työväentalolla pe klo 9 miehet ja pe klo 10 naiset; tuolijumppa ti klo 10 Ollikassa ja seurakuntatalossa. Syyskausi päättyy viikolla 50, jatkosta ilmoitetaan myöhemmin.

KAFFEMUKI

Lähetyskahvio 30.11. ja 7.12. sekä taas 11.1. lähtien ma klo 13–15 seurakuntatalossa. Ohjelmaa klo 14.

- ▶ 30.11. Onni koostuu murusista. Kirsti Inkisen runoja lausuu Mirja Honkanen. Inkisen runokirjaa myynnissä 20 €.
- ▶ 7.12. Adventtipolku Salon kirkolla, joulupuuro seurakuntatalossa.

SALOTTO

Kaiken kansan olohuone avoinna ti–pe klo 10–14 osoitteessa Kirkkokatu 5, puh. 044 774 5261.

- ▶ Joulutauko 23.12.–11.1.
- ▶ Porinapiiri ma 30.11. ja 14.12. klo 10.

- ▶ Juttukammari 16.12. saakka ke klo 15–17. Vertaistukea mielenterveyskuntoutujille.



KIRKONMENOT

Särkisalon kirkossa

- ▶ 29.11. Perhejumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 6.12. Sanajumalanpalvelus klo 10. Kunniakäynti sankarihauudalla ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä. Puhe Meripirtin kerhon pj. Jarmo Vähäsilta, musiikki Seppo Multamäki.
- ▶ 25.12. Jouluaamun sanajumalanpalvelus klo 8.
- ▶ 27.12. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 1.1. Messu klo 10.
- ▶ 6.1. Sanajumalanpalvelus klo 10.
- ▶ 24.1. Kitarakirkko klo 18.

AATTOHARTAUS 24.12. ULKONA

Kirkon luona klo 15.

JOULULAULUPOLKU

Hämärästä valoon – Perheiden joululaulupolku la 19.12. klo 16–17.30. Seurakuntakodin kerho-ovelta lähtevä tunnelmallinen polku johdattaa seimen äärelle. Ota mukaasi taskulamppu, joka opastaa sinut rastilta toiselle. Polun päätteeksi tarjolla lämmintä glögiä. Polku kuljetaan pienryhminä ja kiertäminen vie puolisen tuntia.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

Su 20.12. klo 16 ja klo 17 kirkossa.

JOULUPOLKU

“Älkää pelätkö” -omatoimipolku kirkkotarhassa 13.–27.12. Merkitetty polku alkaa seurakuntakodin parkkipaikalta. Tervetuloa seuraamaan joulun ilosanomaa UT2020 mukaan.

ILTARUSKO

Ma 18.1. klo 13 seurakuntakodissa.

LÄMMINTÄ LÄHIMMÄISELLE

Käsityöpiiri ma 18.1. klo 15 seurakuntakodissa.

KAPPALAISEN KANSLIA

Juha Hekkala tavattavissa pappilarakennuksen kansliassa to 3.12., 10.12. ja 17.12. klo 15.30–17.30.

TAPAHTUMAKALENTERI JATKUU SEURAAVALLA SIVULLA

TAPAHTUMAKALENTERI JATKUU EDELLISELTÄ AUKEAMALTA

Toimintaa järjestetään turvaohjeistukset huomioon ottaen. Osallistuthan vain terveenä, hygieniohjeita ja turvavälejä noudattaen. Maskin käyttö on suotavaa. Koronatilanteen muuttuessa tilaisuuksia voidaan joutua perumaan. Seuraa viikkoilmoituksia ja verkkosivustoa www.saloneurakunta.fi.

YHTEINEN TOIMINTA

Kirkkovaltuuston kokous

Ke 9.12. klo 18 Mhlakankareen srk-kodissa, Koivulankuja 2, Salo.

Kontaktipiiri

näkövammaisille ja heidän läheisilleen ke 16.12. ja 20.1. klo 13.30 Halikon seurakuntatalossa. Joulukuussa ehtoollishartaus.

Gospellattarit™

Tanssitreeni gospelmusiikin tahtiin 19.1. lähtien ti klo 18-19 Mhlakankareen srk-kodissa. Maksu 5 € / 3 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Ekumeeninen iltakirkko

18.-25.1. vietettävän ekumeenisen rukousviikon iltakirkko to 21.1. klo 18

Halikon kirkossa. Mukana Salon kristilliset kirkot ja yhteisöt.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Venäjänkielinen joululauluhartaus

La 12.12. klo 16 Salon kirkossa, Kirkkokatu 7.

Weihnachtsgottesdienst

Am Weihnachtstag 25.12. um 12 Uhr im Salo-Uskela Gemeindehaus, Kirkkokatu 6.

Christmas Day Eucharist

December 25 at 12:00 at Salo Church, Kirkkokatu 7.

Ryhmiä kokoontumisia

► Käsiyöpiiri keskiviikkoisin klo 11-14 Salo-Uskelan seurakuntatalossa, Kirkkokatu 6, katutaso. Syksyn viimeinen kerta 16.12., jatkuu 13.1.
► Inkerin lukupiiri toistaiseksi tauolla.

OTA YHTEYTTÄ:

Taina Lindholm

diakoniatyöntekijä
044 774 5385
taina.lindholm@evl.fi

Timo Viitanen

maahanmuuttajatyön pappi
044 774 5295
timo.viitanen@evl.fi

Verkkosivut

www.saloneurakunta.fi >
Kansainvälinen toiminta
www.saloneurakunta.fi/english

NUORET

AVOIMET OVET

- Halikossa 15.12. saakka tiistaisin klo 15-17 seurakuntatalon Hepulissa. Jatkuu 12.1.
- Keskustassa 11.12. saakka ti-pe klo 15-18 Katiskassa, Kirkkokatu 6.
- Keskustassa 15.-17.12. ja 7.1. lähtien ti-pe klo 15-18 Salon kirkolla.
- Perttelissä 8.12. saakka tiistaisin klo 15.30-18 seurakuntatalon Montussa.

NUORTENILLAT

Keskustassa pe klo 18-22:

- 11.12. saakka Katiskassa.
- 15.1. lähtien Salon kirkolla.

NUORTEN MESSU

Pe 18.12. ja 22.1. klo 18 Salon kirkossa, Kirkkokatu 7.

TAPAHTUMAT

Adventtileiri

19.-20.12. Naarilassa. Hinta 10 €. Ilmoittautumislinkki netissä: saloneurakunta.fi/nuoret.

Joululaulut

20.12. klo 18 Uskelan kirkossa nuorten kauneimmat joululaulut. Mukana myös partiolaiset, Diskantti ja bändi.

Loppiainen

Nuorten toiminta heräilee uuteen vuoteen ke 6.1. klo 15-18 Salon kirkossa. Oleillaan ja jutellaan, lopuksi ehtoollishartaus.

Kerhonoijaajaleiri

30.-31.1. kerhonoijaajan perus- ja jatko-

kurssit Naarilassa. Ilmoittaudu 22.1. mennessä netissä: saloneurakunta.fi/nuoret. Lisäinfot Markalta p. 044 774 5276 tai maritta.jarvelainen@evl.fi.

KUOROT

- Perniön nuorisokuoro ke klo 16-17.30 Perniön seurakuntatalossa. Lisätietoja Marialta 044 735 8626, maria.rainio-alaranta@evl.fi.
- Diskantti to klo 17.30-19 Salon kirkossa. Lisätietoja Kaisalta 044 774 5291, kaisa.suutela-kuisma@evl.fi.

KYSYTTÄVÄÄ?

Ota yhteyttä:

- Kai 044 774 5337, kai.ruha@evl.fi
- Sanna 044 774 5329, sanna.kotiranta@evl.fi
- Martti 044 735 8623, martti.rouhiainen@evl.fi
- Johannes 044 735 8629, johannes.alaranta@evl.fi
- Lea 044 774 5280, lea.pistemaa@evl.fi
- Ville 044 774 5218, ville.vaananen@evl.fi
- Simppa 044 774 5249, simone.koivisto@evl.fi

WhatsApp-infokanava

Liity ryhmään ottamalla yhteyttä työntekijöihin.

Seiminäyttely Plazassa

Kauppakeskus Plazassa "Antonion sillalla" toteutetaan taas jouluseiminäyttely. Se pystytetään 14.12. ja puretaan aatonaattona. Seimen luona on saatavilla mm. Kauneimmat joululaulut -vihkoja ja Kirkon Ulkomaa-navun Toisenlaisia lahjoja.



Sururyhmästä vertaistukea

Sururyhmä omaisensa menettäneille alkaa ke 9.12. klo 17-18.30 Halikon Pikkupappilassa, Kalliokuja 2. Vertaistuki antaa toivoa ja uusia näkökulmia, joiden varassa on helpompi kulkea kohti kevättä. Ryhmä kokoontuu seitsemän kertaa, ja kevään tapaamiset sovitaan ensimmäisen ko-

koontumisen yhteydessä. Ohjaajina toimivat diakoniatyöntekijät Sanna Laakkonen ja Anne Kössi.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 4.12. Sannalle puh. 044 774 5360 tai sanna.laakkonen@evl.fi. Ryhmässä on paikka kymmenelle osallistujalle.

Raamatun ja lähetyksen lauantai

Raamattu- ja lähetyspäivää vietetään la 30.1. Mhlakankareen seurakuntakodissa, Koivulankuja 2. Jukka Norvanto luennoi klo 11 ja klo 13 aiheinaan *Raamatun ydin* ja *Miksi Jeesus on ainoa tie*. Luentojen välissä klo 12 on tarjolla lounasta, josta vapaaehtoinen maksu Ulan Uden seurakunnan tukemiseen.

Saavuttamattomat kansat -osiassa klo 14 Jarmo Mäki-Mikola kertoo Kylvään pakolaistyöstä Kreikassa ja Yrjö Rossi

Rukous 2025 -strategiasta evankeliumin viemiseksi vähiten tavoitettujen kansanryhmien keskelle. Lähtökahvit juodaan klo 15.

Päivässä on mukana myös lähetysspastori Tarja Laurila. Ostoksiakin voi tehdä: myynnissä on hengellistä kirjallisuutta ja tuotteita Kylvään työalueilta.

Tapahtuman järjestävät Salon seurakunta, Bergvikin säätiö ja Lähetysyhdistys Kylväjä.

SALON SEURAKUNTA

Torikatu 6,
24100 Salo
vaihe puh. 02 774 51
saloneurakunta@evl.fi
www.saloneurakunta.fi

Kirkkoherra
Timo Hukka
0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

KIRKKOHERRANVIRASTO

Torikatu 6, puh. 02 774 5206
avoinna ma-to klo 9-13, pe suljettu
Virkatodistukset, sukuselvitysten tilaaminen, avioliiton esteiden tutkinta, kirkollisten toimitusten varaaminen (kaste, vihkiminen, hautaus).

Toimitusten ajanvaraus
puh. 02 774 5207

Sukuselvitykset
puh. 02 774 5208
sukuselvitykset.salo@evl.fi

TALOUSTOIMISTO

Torikatu 6, toinen kerros
puh. 02 774 5200

avoinna ma-to klo 9-13, pe suljettu

Hauta-asiat
puh. 02 774 5209
Hautapaikat, hautojen hoito.

Toimistopäällikkö
Leena-Maija Rantala
044 774 5301
leena-maija.k.rantala@evl.fi

Kiinteistöpäällikkö
Kai Fagerström
044 774 5333
kai.fagerstrom@evl.fi

Seurakuntapuutarhuri
Markku Johansson
044 774 5285
markku.johansson@evl.fi

DIAKONIA

Vastaanottoaikojen varaukset puhelimitse:

Halikko
ma ja to klo 9-10
puh. 044 774 5373

Perniö & Särkisalo
ti ja to klo 9-10
puh. 044 774 5354

Salo-Uskela, Kiikala & Suomensjärvi
ma-ti ja to-pe klo 10-12
puh. 044 774 5216
diakoniatoimisto.salo@evl.fi
Yhteydenottopyynnön voi jättää myös tekstiviestillä, vastaajaan tai sähköpostiin.

Pirjo Lahti
kanttori

Tiistai 10.11.2020

Tänään oli kiireetön aamu. Työpäiväni alkoi tarkistamalla ja päivittämällä sähköistä kalentereä sekä lukemalla sähköposteja. Vapaapäivien jälkeen oli tärkeää tarkistaa kalenteriin tulleet lisäykset ja muutokset. Kuluneen vuoden aikana olen ehtinyt tottua siihen, että työkalenteri elää jatkuvassa muutoksessa, niin kuin tämänkin päivän kohdalla.

Tälle päivälle oli suunniteltu vierailuni seurakunnan perhekerhossa musiikkihetken merkeissä. Vallitsevan tilanteen vuoksi katsoin kuitenkin parhaimmaksi peruuttaa käyntini. Musiikkihetkeni koostuvat paljolti laulusta, leikistä ja liikkeestä, joten turvavälin pitäminen ja maskin käyttö miltei liikunnallisessa toiminnassa ei tuntunut mahdolliselta. Livekontaktit perheisiin ja lapsiin ovatkin jääneet melko vähäiseksi, mikä on tuntunut kurjalta.

Kalenterin ja sähköpostin tarkastelu-

jen jälkeen alkoi valmistautuminen ilta-päivän kuvaukseen. Valmistautuminen on minulle yhtä tärkeää kuin itse tilanne. Tavaroiden keruu ja paikan päällä tapahtuva harjoittelu valmistaa minut tulevaan tehtävään. Tällä kertaa kuvasimme alakouluille adventtiharjautusta. Tuntui juhla-valta päästä soittamaan uruilla Hoosianna-hymniä, vaikka osallistuva seurakunta paikalta puuttuikin. Vähitellen olen alkanut tottua siihen, että kamera on läsnä erilaisissa työtehtävissäni. Eipä olisi alkuvuodesta uskonut, että toimin niin juontajana, nukettajana, soittajana kuin laulajana mitä erilaisimmissa nauhoituksissa. Toisaalta se on rikastuttanut työtäni valtavasti.

Päivän loppuksi lähdin vielä reippaalle lenkille, jonka aikana mietiskelin tulevia työtehtäviä. Hoosianna-hymnin kaikuesssa alitajunnassani on hyvä suunnata ajatukset tulevaan adventin ja joulun aikaan.



Marko Välläri
suntio

Sunnuntai 1.11.2020

Kalenterissani oli kaksi jumalanpalvelusta. Perniön klo 10 alkavaa olin valmistellut jo eilen kynttiläkirkon jälkeen – virret tauluille, muistokynttilät pois ja pientä siivousta. Tänään jumalanpalvelus striimataisiin, ja ennen kuvausryhmän tuloa vaihdoin tekstiilit valkoisesta vihreäksi, laitoin alttarikukat ja kynttilät ja oville käsidesit ja maskit. Aina myös avustan pappia pukeutumisessa ja huolehdin kirkkopäiväkirkasta ja kolehdista.

Puoli yhdeksältä katsottiin striimausporukan kanssa kamerat ja kuvanäkymät kohdalleen. Sain myös opastuksen yhden kameran hoitamiseen.

Tilaisuuden jälkeen ennen Särkisaloon lähtöä hain Sanan ja rukouksen iltaa varten laulukirjat kirkkoon; paikalla olisi tosin toinen suntio.

Särkisalon sanajumalanpalvelus alkoi klo

13. Tuntia ennen olin laittamassa kello-ohjelman päälle. Muut rutiinityöt olivat samat kuin Perniössäkin. Illan kynttiläkirkon jäljet oli täälläkin jo siivottu.

Työssä saa tavata ihmisiä ja palvella – siihen on hyvä olla sopivasti rohkeutta. Yhteistyökykyäkin tarvitaan, tehdäänhän osa työstä esimerkiksi hautausmaalla porukassa. Aika paljon työskentelen kuitenkin yksin, ja tykkäänkin itse suunnitella ja tehdä. Kirkkorakennukset ovat ainutlaatuisia tiloja, joiden historia ulottuu kauas. Niiden hoito ja niissä pidettävien tilaisuuksien valmistelu on minulle mieluista työtä.

Sairastapauksen takia olin tänään lopulta Perniön iltatilaisuudessaakin. Laitoin esille laulukirjat ja esirukouslaput ja huolehdin tilaisuuden äänentoistosta.

Päivästä tuli siis tänään aiottua pidempi.

Mutta olen viihtynyt tässä työssä jo 25 vuotta.



Kisko & Muurla
Varaukset suoraan diakoniatyöntekijälle
puh. 041 442 4747.

Kuusjoki & Pertteli
Varaukset suoraan diakoniatyöntekijälle
puh. 040 849 6720.

VAATEKAMMARI
Kirkkokatu 5, Salo
avoinna ke klo 10–13
puh. 050 381 1717

16.12. syksyn viimeinen kerta,
avoinna taas 13.1. lähtien

Vähävaraiset voivat hakea maksutta omaan käyttöönsä vaatteita, kenkiä ja kodintarvikkeita.

Jos haluaa lahjoittaa kammariin vaatteita ja kenkiä, niitä voi tuoda Salottoon (Kirkkokatu 5) sen aukioloaikoina ti–pe klo 10–14.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Kauppakeskus Plaza,
Vilhonkatu 8, kolmas kerros
ajanvaraus ti ja to klo 12–13
puh. 044 774 5217
perheneuvonta.salo@evl.fi

VAPAAEHTOISTYÖ

Koordinaattorina
diakoni Sanna Saramo
puh. 044 774 5296
Tehtäviä tarjolla verkkosivustolla
vapaaehtoistyö.fi/salo.

Seurakunta

6/2020

Julkaisija

Salon seurakunta
Torikatu 6, 24100 Salo
www.salonseurakunta.fi

Toimitus

Päätoimittaja Timo Hukka
p. 0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

Toimitussihteeri

Ulla-Maija Kytölä
p. 044 774 5212
ulla-maija.kytola@evl.fi

Sivunvalmistus

Salon Seudun Sanomat Oy
Anni Mäkinen

Jakelu Varsinais-Suomen
Tietojakelu Oy ja Posti Oyj

Paino

Salon Lehtitehdas,
Salo 2020

Painos 26 552 kpl

Ikonit valloittivat elämän

RIITTA KOIVISTO

Kuusjokelaisen Leena Raukolan työpöydältä löytyy valkoviiniin sekoitettua munankeltuista ja kaljautetta, valkosipulimehua, liitujauhetta, sellakkaa ja joskus raakaa viinaakin. Kuulostaako taiteelta?

On väripurkkeja, joiden jauheista jotkut ovat peräisin maasta ja kivistä; kalleinta on sininen lapis. On näädän- ja oravankarvaisia siveltimiä ja liitujauhon ja jänisliiman sekoituksella pohjustettuja tervaleppälautoja.

Työpöydän ääressä tehdään ikoneita, pitkän perinteen mukaisia kristillisiä kuvia.

Kauneus elämän sisältönä

Leena Raukola osti ensimmäiset ikonikirjansa jo kaksikymppisenä, mutta harrastus lähti lentoon vasta viisi vuotta sitten ikonikurssilta.

Välissä oleviin vuosikymmeniin on mahdunut lapsiperheen elämää miehen sukutilalla, jossa Raukolat edelleen asuvat, ja kauneuden tajua vaativa työ somistajana, mainosalalla ja kukkakauppiaina. Harrastuksena syntyi suuritöisiä käsitöitä, kuten kaksi kansallispukua, ja taidetta: Raukola rakasti merenrantamaisemia, valokuvasi niitä ja maalasi lukemattomia akvarelleja.

– Siinä tulee kerralla valmista eikä töitä tarvitse kauan kuivatella.

Kauneus näkyy kodissa edelleen, mutta Raukolan maalaamia akvarelleja siellä ei juuri näy. Jokusen hän kaivaa malliksi esiin kaapin uumenista.

Sen sijaan vanhan maalaistalon salin ovat valloittaneet – paitsi kolmen lapsenlapsen sängyt – ikonit.

– Tuolla on minun työhuoneeni!

Kristinuskon kuvat

Ikonit ei ole pikainen näky tai hetken tunnelman tuote, vaan sen maailma on valmiina annettu: kuvat piirretään tai kopioidaan tarkoin vanho-

Leena Raukolalla on työn alla ikoni "Pyhä Fanourios löytäjä". Työn edistyessä maalari voi seurata pyhimyksen ilmeistä, mitä tämä ajattelee siitä mitä näkee.

jen mallien mukaisiksi, ja myös maalaus-tekniikat ovat vanhoja.

– Mitä vanhempi malli, sen parempi, Raukola sanoo.

Ikonit on kuin kuvallinen saarna. Yksi Raukolan vastikään Kuusjoen kirkkoon lahjoittamista on jouluikonit, jossa näkyy vastasyntyttänyt Maria, Kristuslapsi seimessä, aasi, härkä, enkelit, kolme itämaan kuningasta ja paimenet lampaineen.

Ikonit voi kertoa jonkun pyhimyksen tarinan: Hubertus oli metsästäjä, mutta kun hän kohtasi hirven, jonka sarvien välissä oli kultainen risti, hänestä tuli metsästäjän ja riistan suojelupyhimys.

Nyt Raukolalla on työn alla "Pyhä Fanourios, löytäjä", joka etsii

kaikkea kadonnutta.

– Tähän olen maalannut kasvot ensin, silloin voi maalatessa seurata pyhimyksen ilmeitä. Näyttääkö hän tyytyväiseltä vai onko katse epätoivoinen?

Pikkutarkka tekniikka kiehtoo

Ikonit voi olla perinteeltään venäläinen, bysanttilainen tai koptilainen. Joitakin maalaus-tekniikoita erottaa toisistaan se, kuinka karkeita väripigmentejä niissä käytetään.

– Karkeilla pigmenteillä maalaamisessa on jotain samaa kuin vesiväreillä maalaamisessa, Raukola miettii. Kerroksia voi tulla useitakin päällekkäin, silti kaikki värit kuuluvat työssä.

Työ on pikkutarkkaa, mutta toisaalta kaiken ei tarvitse mennä kerralla oikein. Virhekohdan voi pestä tai raaputtaa tai peittää uudella värikerroksella.

– Sanotaan, että ikonimaalaus on helpompaa kuin elämä, koska sen voi aina korjata.

Uusista aiheista seuraavaksi houkuttaisi Kaksi isoa enkeliä, mutta tekniikat tuntuvat kiehtovan vielä enemmän: Raukolan Hubertus-ikonit on bysanttilainen, mutta hän on maalannut siitä myös kevyemmän, venäläisen version.

– Itse tekeminen tuntuu tärkeimmältä, mutta tärkeää on myös olla tyytyväinen lopputulokseen.

Pyhä Kolminaisuus on yksi Leena Raukolan Kuusjoen kirkkoon lahjoittamista ikoneista. Hän on lahjoittanut niitä myös Perttelin kirkkoon ja on siellä 20.12. Kauneimmat joululaulu-messussa kertomassa ikoneistaan.

– Kumma, ettei maalaaminen väsytä!

Harrastus luo yhteyksiä

Yksin ikonimaalausta ei voi aloittaa. Se aloitetaan kurssilla ja jatkuu erilaisissa maalausryhmissä ja taas uusilla kursseilla.

– Olen löytänyt kurseilta ystäviä aina Rovaniemeä myöten.

Ja opittavaa riittää. Venäjällä ikonimaalariksi opiskeleminen kestää kolme tai neljäkin vuotta. Raukola kehuu monia opettajia, ja yhtenä mieluisimmista kurssipaikoista hän pitää Lammin Panagiaa. Valamossa on hänen makuunsa liian paljon ihmisiä ja menoja. Hienoa oli jokin aika sitten päästä käymään Pietarissa.

Ikonimaalarit tuntuvat pitävän rauhallisista, keskittyneistä, yhteisistä maalaushetkestä. Raukola maalaa mielellään myös yksin.

– Haaveilen, että joskus istuisin jonkin Venäjän rannattomalta näyttävän joen rannalla. Siellä sitten maalaan ja maalaan.

– Tai olisi hienoa ainakin nähdä sellaisia maisemia. Jääköhän se vain haaveeksi?

Ryhmiä joissa Raukola maalaa, on useampia, ja yhtä ryhmää hän opettaakin. Toiminta on poikunut yhteisnäyttelyitä, ja Turussa kokoontunut ryhmä maalasi yhteistyönä yhden ikonin, joka tullaan sijoittamaan Tuomiokirkkoon. Se on kiitos siitä, että seurakunta antoi ryhmälle ilmaisen maalaustilan, ja se luovutetaan kolmantena adventtina jumalanpalveluksen yhteydessä.

Maalaatko joka päivä?

– Useimpina päivinä maalaan, Leena Raukola miettii varovasti, mutta aviomies Heikki Raukola selventää:

– Kyllä hän ihan kokoaikainen ikonimaalari on!

